

samenwerkingsverband

Passend Onderwijs PO 22.01

Ondersteuningsplan 2022-2026

Vastgesteld : 9 mei 2022

Adres : Laak 1, 9406 HX Assen
Email : info@swv2201po.nl
Website : www.passendonderwijs-po-22.01.nl
Bestuursnr. : 21583
KvK : 59106883

Inleiding

Het ondersteuningsplan beschrijft de afspraken die de negen schoolbesturen uit de gemeenten Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe en Tynaarlo hebben gemaakt voor de periode 1 augustus 2022 – 31 juli 2026 om passend onderwijs vorm te geven. Vanzelfsprekend wordt uitgegaan van de wettelijke kaders. De WPO (artikel 18 lid 8) geeft aanwijzingen over de onderwerpen die in het ondersteuningsplan moeten worden beschreven.

Veel van wat we doen gaat goed. In de komende vier jaar willen we borgen en uitbreiden van wat goed gaat. We maken de good-practices beter zichtbaar en nemen deze als aanknopingspunt om van te leren. We blijven alert op het nemen van goede besluiten voor leerlingen en betrekken daar meer dan voorheen, de leerling zelf, bij. Bij besluiten over de aanpak is ‘normaliseren’ binnen een groepsgerichte aanpak het uitgangspunt. Waar nodig zorgen we voor individueel maatwerk.

In de uitvoering van passend onderwijs (basisondersteuning) is de leraar de belangrijkste schakel. We willen de leraar meer aan zet laten zijn. Andere aandachtspunten zijn het benutten van expertise en de kanteling richting ‘steeds inclusiever onderwijs’. Deze nieuwe ambitie van de regering vraagt om verheldering; wat verstaan we onder inclusief onderwijs, wat beogen we ermee en wat zou de uitkomst moeten zijn voor de leerling en de maatschappij. Hier nemen we de tijd voor. Dat neemt niet weg dat we ondertussen bestaande succesvolle werkwijzen verder uitbouwen en er ruimte is voor doorontwikkeling, rekening houdend met de draagkracht van de teams.

Relatie met andere documenten

Het samenwerkingsverband heeft als taak het realiseren van een dekkend netwerk van onderwijs en ondersteuning. In het *schoolondersteuningsprofiel* omschrijven de scholen de voorzieningen die zij hebben en de maatregelen die zij treffen voor kinderen die ondersteuning behoeven. De schoolondersteuningsprofielen vormen daarmee de basis van het ondersteuningsplan.

In de *schoolplannen* van de scholen wordt een beschrijving gegeven van het beleid met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs, waarbij het ook gaat om de voorzieningen die zijn getroffen voor kinderen met specifieke onderwijsondersteuningsbehoeften. Op dit onderdeel worden de schoolplannen van de scholen afgestemd op het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.

In het *jaarverslag* wordt jaarlijks verslag gedaan van de resultaten en ontwikkelingen in het kalenderjaar

Totstandkoming

Tijdens de studiedag ‘Verder met Passend Onderwijs’ van 25 oktober 2021 is met een brede vertegenwoordiging uit het samenwerkingsverband gesproken over de ontwikkelingen binnen het samenwerkingsverband, de uitkomsten van diverse evaluaties en de verbeteraanpak passend onderwijs van de regering (najaar 2020). De input van deze dag is verwerkt in het Ondersteuningsplan. Dit concept ondersteuningsplan is besproken met de verschillende deelnemende schoolbesturen tijdens de klankbordgroepvergadering en de algemene ledenvergadering (ALV). Vervolgens is over het ondersteuningsplan op overeenstemmingsgericht overleg gevoerd met de vier gemeenten (WPO artikel 18 a lid 9) en het samenwerkingsverband 22.01 voortgezet onderwijs. Het concept plan is in februari 2022 als voorgenomen besluit voorgelegd aan de ondersteuningsplanraad van het samenwerkingsverband. Vervolgens heeft het bestuur het ondersteuningsplan, na instemming door de OPR en na goedkeuring door de ALV, vastgesteld.

Het bestuur van het samenwerkingsverband,

de heer J. Jonker (voorzitter)
mevrouw B. Poede (secretaris)
de heer J. Kleyberg (penningmeester)

Inhoud

1. Passend onderwijs en kenmerken van de omgeving.....	5
1.1 Passend onderwijs.....	5
1.2 Regio-indeling.....	5
1.3 Grensverkeer.....	8
1.4 IKC vorming.....	9
1.5 Maatschappelijke ondersteuning en jeugdzorg.....	9
1.6 Voortgezet onderwijs 22.01.....	10
2. Missie en visie.....	11
2.1 Missie.....	11
2.2 Visie.....	11
2.3 Doelen en beoogde resultaten.....	12
3. Zorgplicht en leerrecht.....	15
3.1 Zorgplicht.....	15
3.2 Aanpak voorkomen thuiszitters.....	15
3.3 Doorbraakaanpak.....	16
4. Basiskwaliteit, basisondersteuning en extra ondersteuning.....	17
4.1 Basiskwaliteit.....	17
4.2 Basisondersteuning.....	17
4.3 Extra ondersteuning.....	17
4.4 Van passend onderwijs naar 'steeds inclusiever' onderwijs.....	18
4.5 Schoolondersteuningsprofiel (onderdeel van de schoolgids).....	18
4.6 Ontwikkelingsperspectief.....	19
4.7 De inzet van expertise.....	19
4.8 Routes naar en van speciale onderwijsondersteuningsvoorzieningen.....	20
4.9 Afstemming met externe voorzieningen en ketenpartners.....	21
5. Bestuur en organisatie.....	24
5.1 Algemene Leden Vergadering, bestuur en coördinatie.....	24
5.2 Werkgroepen en netwerken.....	25
5.3 Ondersteuningsplanraad.....	25
5.5 Overleg met gemeenten.....	25
5.6 Personeel.....	26
5.7 Organogram.....	26
6. Kwaliteitszorg.....	27
6.1 Kwaliteitskalender.....	28
6.2 Klachten en geschillen.....	29

7. Communicatie en informatie	30
7.1 Informatiebeveiliging en privacy	30
8. Financiën	31
9. Ontwikkelpunten planperiode	32
BIJLAGE 1: Basisondersteuning	34
BIJLAGE 2: Werkwijze CvT	49
BIJLAGE 3: Protocol plaatsing op sbo of so	60
BIJLAGE 4: Terugplaatsingsbeleid	61
BIJLAGE 5: Ontwikkelagenda passend onderwijs en zorg voor jeugd	62
BIJLAGE 6: Meerjarenbegroting	75

1. Passend onderwijs en kenmerken van de omgeving

1.1 Passend onderwijs

Met ingang van augustus 2014 hebben schoolbesturen de verantwoordelijkheid gekregen om voor alle kinderen passend onderwijs te bieden. Er zijn regionale samenwerkingsverbanden ingericht die onder meer de taak hebben om een dekkend netwerk van onderwijs en ondersteuning te realiseren. In 2020 is de landelijke evaluatie passend onderwijs gepubliceerd. Uit deze evaluatie kwam naar voren dat de doelen op voorhand niet duidelijk zijn vastgelegd en dat passend onderwijs te maken kreeg met schuivende verwachtingen. Andere belangrijke inzichten uit de evaluatie zijn dat de rolverdeling tussen scholen en samenwerkingsverbanden niet altijd helder zijn, waardoor vrijblijvendheid kan ontstaan. Ook is complexiteit van het oude stelsel vervangen door nieuwe complexiteit. De regering concludeert dat er met de invoering van passend onderwijs bepaalde doelen zijn behaald en dat er meer tijd nodig is voor verdere verbetering.

Doelen passend onderwijs uit 2014

1. Budgettaire beheersbaarheid en transparantie
2. Geen thuiszitters.
3. Minder bureaucratie
4. Noodzaak tot labelen verval
5. Handelingsbekwame leraren
6. Betere afstemming met andere sectoren

Op basis van de evaluatie heeft de regering in het najaar van 2020 een verbeteraanpak passend onderwijs opgesteld, bestaande uit 25 verbetermaatregelen. Bovendien is als overkoepelend perspectief gesteld dat in 15 jaar wordt toegewerkt naar 'inclusiever onderwijs'. Het doel hiervan is dat leerlingen met en zonder ondersteuningsbehoeften vaker samen dicht bij huis naar dezelfde school kunnen, als het kan in dezelfde klas zitten en elkaar ontmoeten op het schoolplein.

Het uitgangspunt van de verbeteraanpak is dat iedereen samenwerkt aan de opgave: Samen zorgen we voor passende ondersteuning voor elke leerling in ons samenwerkingsverband. De verbetermaatregelen zijn enerzijds gericht op aanscherping van het bestaande. Anderzijds wordt een aantal nieuwe zaken aangekondigd, zoals de verankering van het leerrecht, de wettelijke verankering van het hoorrecht van kinderen, een landelijke norm voor basisondersteuning, de invoering van ouder- en jeugd steunpunten in iedere regio en de verplichting tot het vaststellen van een regionale doorbraakaanpak¹.

Het uitgangspunt van de verbeteraanpak is dat iedereen samenwerkt aan de opgave: Samen zorgen we voor passende ondersteuning voor elke leerling in ons samenwerkingsverband

1.2 Regio-indeling

De regio-indeling is landelijk vastgesteld. De regio van samenwerkingsverband 22.01 primair onderwijs bestaat uit de schoolbesturen in de gemeenten Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe en Tynaarlo.

Per 1 augustus 2021 zijn in totaal negen schoolbesturen, met in totaal 81 scholen aangesloten bij het samenwerkingsverband, waarvan vier speciale onderwijsvoorzieningen, te weten;

¹ Begrippen als leerrecht en doorbraakaanpak worden later in het Ondersteuningsplan nader toegelicht.

- Sbo de Boei
- Sbo de Meander
- So de Aventurijn (cluster4)
- So kind- en leercentrum de W.A. van Lieflandschool (cluster3)

Voor hoogbegaafde leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte op gedrag werken de Leonardo-afdeling van de Kloostertuin en de Aventurijn samen in UniQ (pilot).

In de regio is een (neven)vestiging van speciaal onderwijs gehuisvest; een onderbouwlocatie van de Tine Marcusschool (Kentalis).

Overzicht van deelnemende besturen

Bestuur	Denominatie	Gevestigd in de gemeenten	Aantal scholen in de regio (per augustus 2022)	Aantal leerlingen (per 1 oktober 2021)	Aantal scholen sbo/so in de regio	Aantal leerlingen (per 1 oktober 2021)
Plateau Assen	Openbaar	Assen	12	2619	1 (sbo) 1 (so 3)	201 (sbo) 55 (so)
Christelijke Kindcentra Drenthe	Christelijk	Assen, Aa en Hunze, Midden-Dr. Tynaarlo	23	4321	1 (sbo)	107 (sbo)
PrimAH	Openbaar	Aa en Hunze	12	1462	0	0
Kits Primair	Openbaar	Midden-Drenthe	11	1345	0	0
Stichting Baasis	Openbaar	Tynaarlo	11	1911	0	0
Primenius	Katholiek	Assen Tynaarlo	3	240	0	0
Athena	Algemeen bijzonder	Assen	1	189	0	0
NoorderBasis	Gereformeerd	Assen, Tynaarlo	4	675	0	0
Stichting Renn4	Algemeen bijzonder	Assen	0		1 (so 4)	62 (so)
9	Totaal	4	77	12.762	4	308 sbo 117 so

Kenmerken van de regio

Noord- en Midden Drenthe (de gemeenten Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe en Tynaarlo) is een regio met een stad (Assen) en verschillende dorpen in drie andere gemeenten. De regio heeft te maken met een sterke daling van het aantal inwoners, welke zich met name in de omliggende gemeenten manifesteert. Dit heeft geleid tot een daling van het aantal leerlingen. Naar verwachting zet de krimp de komende jaren door. Het samenwerkingsverband telt relatief veel kleine scholen, waarvan een aantal met sluiting bedreigd wordt.

Kwaliteit van de scholen

Om een indicatie te krijgen van de kwaliteit van het onderwijs op de scholen wordt het oordeel van de inspectie gevolgd. Per 1 april 2021 is de kwaliteit van alle bezochte scholen in de regio van het samenwerkingsverband 'voldoende'. Er zijn geen scholen met het oordeel 'onvoldoende' en ook geen scholen met het oordeel 'goed'.

Thuiszitters

De landelijke doelstelling is dat er geen kinderen langer dan drie maanden ongeoorloofd thuiszitten. De definitie voor melding aan de inspectie gaat uit van minimaal vier weken ongeoorloofd verzuim. De afgelopen jaren is het aantal thuiszitters en leerlingen met een risico op thuiszitten in beeld gebracht. Behalve 'thuiszitters' zijn er ook kinderen met een vrijstelling van onderwijs.

	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Aantal thuiszitters volgens inspectiedefinitie in het PO	10	10	8
Aantal vrijstellingen van onderwijs artikel 5a voor kinderen in de leerplichtige leeftijd (PO en VO samen) <i>Bron: dashboard passend onderwijs /DUO</i>	69	59	65

2019	Absoluut verzuim PO en VO	Relatief verzuim PO en VO
Regio (Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe, Tynaarlo)	0,4%	17 lln.
Nederland	2,4%	26 lln.

In 2019 is er in alle vier de gemeenten nauwelijks sprake van absoluut verzuim. Het relatief verzuim ligt in alle vier de gemeenten fors onder het gemiddelde landelijke relatieve verzuim (Bron: Waar staat je gemeente, najaar 2021). Het voornemen uit de verbeteraanpak is om af te stappen van de leerplicht en het systeem van vrijstellingen en over te gaan naar leerrecht. De consequentie daarvan is dat kinderen die voorheen naar vormen van dagbesteding gingen, in de toekomst gebruik gaan maken van duurdere vormen van onderwijs en ondersteuning.

Deelname aan speciaal (basis) onderwijs

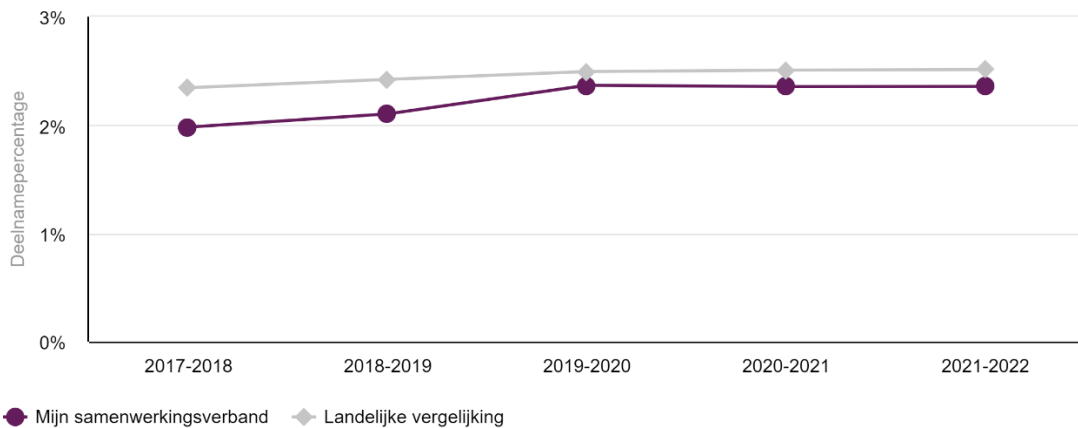
Voor het samenwerkingsverband is het belangrijk te weten hoeveel kinderen gebruik maken van speciale onderwijsvoorzieningen. Het deelnamepercentage, in combinatie met een laag aantal thuiszitters, geeft namelijk aan in hoeverre het samenwerkingsverband er in slaagt om leerlingen zoveel mogelijk in regulier basisonderwijs passend onderwijs te bieden. Daarnaast is het deelnamepercentage relevant vanuit financieel oogpunt. De financiering van het samenwerkingsverband is gebaseerd op het landelijk gemiddelde deelname aan SBO en SO in 2011.

De deelname aan speciaal onderwijs (cluster 3 en 4) in de regio van samenwerkingsverband 22.01 ligt fors onder het landelijk gemiddelde. De deelname aan het sbo (inclusief grensverkeer) ligt rond het landelijk gemiddelde. De afgelopen jaren is het aantal leerlingen dat deelneemt aan speciale voorzieningen toegenomen. Eveneens is sprake van een groter beroep op meer intensieve vormen van ondersteuning.

Er gaan relatief veel kinderen, woonachtig in dorpen op de grens van onze regio, naar sbo scholen buiten de regio van het samenwerkingsverband. Veelal omdat deze scholen dichterbij gelegen zijn. De deelnamepercentages verschillen per gemeente. Leerlingen die woonachtig zijn in de gemeente Assen nemen verhoudingsgewijs vaker deel aan speciaal (basis) onderwijs, dan leerlingen in de overige gemeenten. Leerlingen uit de gemeente Tynaarlo maken het minst vaak gebruik van speciale onderwijsvoorzieningen.

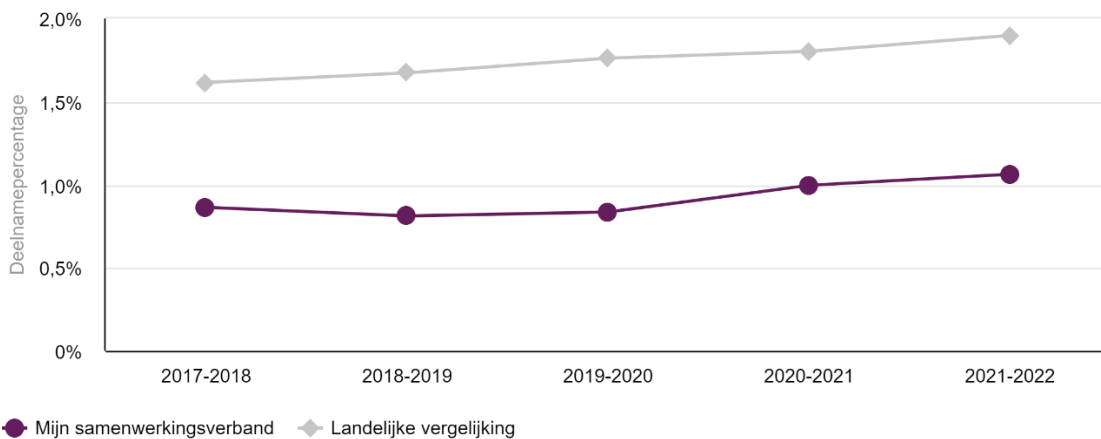
Speciaal onderwijs cluster 1 en 2 maken geen deel uit van samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Het gemiddelde deelnamepercentage ligt ook voor deze scholen lager dan landelijk gemiddeld. Op 1 oktober 2020 bezocht 0,35% van de kinderen uit de regio een school voor speciaal onderwijs cluster 2 (auditieve beperking en/of taalontwikkelingsstoornis) ten opzichte van 0,47% landelijk. De deelname aan speciaal onderwijs cluster 1 is heel beperkt.

²Deelname percentage SBO (exclusief uitgaand grensverkeer)

Bron: Dashboard passend onderwijs

Deelnamepercentage SO 3 en SO 4

Bron: Dashboard passend onderwijs

1.3 Grensverkeer

Aan de noordkant van de regio zijn de scholen en ouders gericht op voorzieningen in de stad Groningen. Aan de oostkant van de regio bezoeken kinderen voorzieningen in Stadskanaal en Veendam. Aan de zuidkant vindt er grensverkeer plaats met Hoogeveen en incidenteel met Emmen. Christelijke ouders kiezen soms de gereformeerde speciale voorzieningen in de stad Groningen.

De speciale basisscholen in het samenwerkingsverband worden vrijwel uitsluitend bezocht door kinderen die woonachtig zijn in een van de vier gemeenten van het samenwerkingsverband. De scholen voor speciaal onderwijs cluster 3 en 4 hebben ook voornamelijk een functie voor kinderen uit het samenwerkingsverband.

² Het deelnamepercentage is het aantal leerlingen dat deelneemt aan een bepaalde vorm van speciaal onderwijs gedeeld door het totale aantal leerlingen van het samenwerkingsverband.

1.4 IKC vorming

Een groot deel van de deelnemende schoolbesturen heeft geïnvesteerd in de vorming van Integrale Kindcentra, waarin onderwijs en opvang voor kinderen van 0-12 jaar gecombineerd wordt. IKC-vorming biedt mogelijkheden voor het verbeteren van de doorgaande lijn voorschoolse situatie naar primair onderwijs en voor het combineren van onderwijs en zorg.

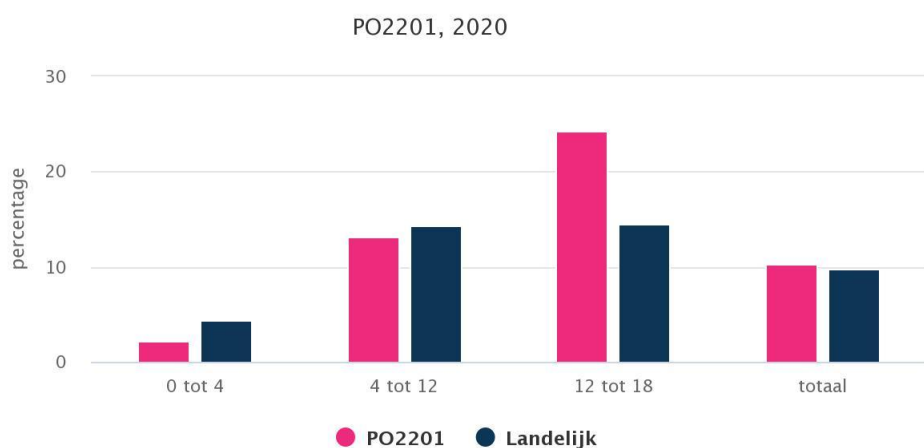
1.5 Maatschappelijke ondersteuning en jeugdzorg

De inzet van preventieve en lichte zorg in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning is door de verschillende gemeenten naar eigen keuze geregeld. De Jeugdzorg wordt in de provincie Drenthe vanuit drie subregio's georganiseerd. De subregio Noord- en Midden-Drenthe voor de Jeugdzorg bestaat uit de vier gemeenten die de regio voor passend onderwijs vormen (Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe en Tynaarlo) en de gemeente Noordenveld.

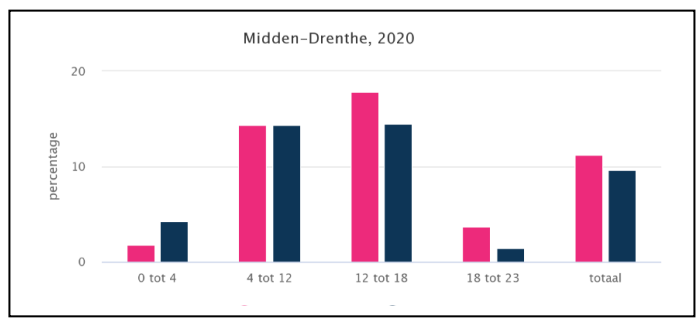
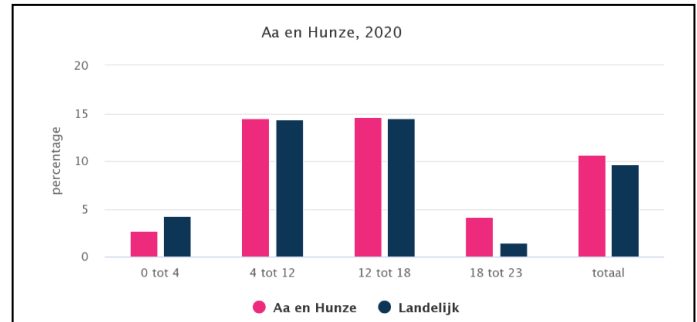
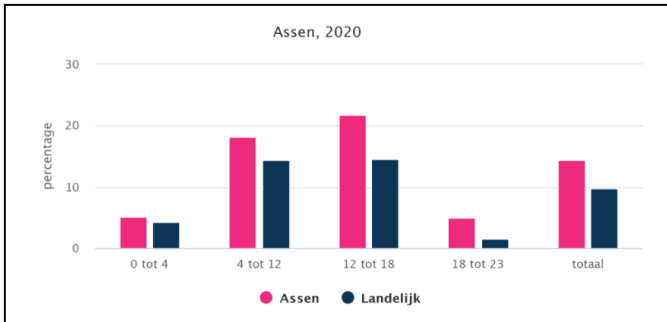
In de regio is sprake van een bovengemiddeld gebruik van Jeugdzorg ten opzichte van het landelijke gemiddelde, namelijk in 2020 13,2% van de kinderen tot 18 jaar versus 10,3% in Nederland (Bron: waar staat je gemeente, najaar 2021). Dit boven gemiddelde gebruik doet zich voornamelijk voor vanaf de leeftijd van het voortgezet onderwijs. In de gemeente Assen ligt het gebruik in de leeftijd 0-12 jaar ook boven het landelijke gemiddelde, in tegenstelling tot de andere drie gemeenten, waar deelname op of onder het landelijke gemiddelde ligt.

De samenwerkingsverbanden passend onderwijs, het MBO en de gemeenten werken samen aan de hand van een Ontwikkelagenda passend onderwijs en zorg voor jeugd.

Aandeel kinderen dat een vorm van jeugdzorg ontvangt

Bron en jaar data: CBS (micro)data, bewerking Nji, 2020

1.6 Voortgezet onderwijs 22.01

In de regio is een breed aanbod van voortgezet onderwijs en ondersteuningsvoorzieningen beschikbaar. Een deel van de leerlingen bezoekt een VO-school buiten de regio, voornamelijk vanwege een kortere reisafstand en soms ook vanwege een meer aansprekend schoolconcept.

Het samenwerkingsverband 22.01 voor het voortgezet onderwijs bestaat uit zeven schoolbesturen. Hoewel sprake is van twee aparte organisaties, wordt er nauw samengewerkt op verschillende terreinen. Zo ligt het management van beide samenwerkingsverbanden bij één persoon, evenals het voorzitterschap en ondersteuning van de CvT en de CvA (Commissie van Advies van het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs). Er is een gezamenlijke website en er wordt gewerkt met dezelfde digitale systemen. De werkgroep PO-VO heeft de opdracht om beleid en uitvoeringspraktijk inzake de overstap van leerlingen met elkaar af te stemmen.

2. Missie en visie

2.1 Missie

Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen te realiseren en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.

Samen zorgen we voor passende ondersteuning voor elke leerling in ons samenwerkingsverband

2.2 Visie

1. Voor alle leerlingen realiseren we passend onderwijs. Passend onderwijs en ondersteuning wordt zoveel mogelijk in de eigen woonomgeving aangeboden. Indien het in het belang is van de ontwikkeling van een kind, begeleiden wij de leerling naar een speciale voorziening. Het samenwerkingsverband beoogt zich op de kanteling naar 'steeds inclusiever' onderwijs.
2. Leraren vormen de spil in het onderwijs en de ondersteuning. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor een goede toerusting van leraren.
3. Alle scholen hebben een goede basiskwaliteit en bieden basisondersteuning. De basisondersteuning voldoet aan de kwaliteitseisen die het samenwerkingsverband afspreekt. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de basisondersteuning op de scholen.
4. De scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs bieden naast basisondersteuning, ook kwalitatief goede extra ondersteuning. Om voor iedere leerling een passend onderwijs-, ondersteuningsaanbod te bieden, maken we de grenzen tussen de verschillende schoolsoorten minder strak. We streven er naar de expertise in de regio te bundelen. De schoolbesturen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de bekostiging van de instandhouding van deze voorziening(en), de onderwijsinhoudelijke verantwoordelijkheid ligt bij het schoolbestuur waar deze voorziening onder valt. We streven ernaar het verblijf op een speciale voorziening zoveel mogelijk tijdelijk te laten zijn. Instroom in een speciale onderwijsvoorziening gaat bij voorkeur via een basisschool. Het samenwerkingsverband 22.01 stelt een streefpercentage vast voor deelname aan speciale onderwijsvoorzieningen.
5. Er is sprake van vroegtijdige signalering en daar waar nodig handelingsgerichte hulpverlening / aanpak. Indien het noodzakelijk is een kind te plaatsen in een speciale setting zijn de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van een kind uitgangspunt bij de beslissing. De beslissing en plaatsing gebeurt onafhankelijk, snel, transparant en efficiënt via een eenduidige zorgroute. We betrekken het kind zo goed mogelijk en afgestemd op de leeftijd en het vraagstuk, bij het nemen van een besluit.
6. Ouders zijn onze partners. Partnerschap schept wederzijdse verplichtingen. We betrekken ouders bij het onderwijs en de begeleiding van hun kinderen en nemen hun inbreng over hun kind serieus. We respecteren de keuzevrijheid van ouders, tenzij dit het belang van het kind schaadt. Een goede voorlichting over de werkwijzen en mogelijkheden, ligt aan de basis.
7. Voor een succesvolle schoolcarrière is voor sommige kinderen (en gezinnen) 'maatschappelijke ondersteuning' en/of 'zorg' noodzakelijk. We werken samen met verschillende ketenpartners. De samenwerking gaat uit van de gedachte één gezin, één plan.
8. Het samenwerkingsverband 22.01 werkt samen met andere samenwerkingsverbanden passend onderwijs om het zogenaamde 'grensverkeer' te regelen en om voorwaarden te scheppen voor een goede overgang naar het voortgezet onderwijs.
9. Het bieden van onderwijs en begeleiding vindt plaats op de scholen. De ondersteuningsmiddelen gaan zoveel mogelijk via de schoolbesturen, terug naar de scholen/groepen/leerlingen. De organisatie van het samenwerkingsverband is klein en slagvaardig en wordt gekenmerkt door korte lijnen en transparantie. Het samenwerkingsverband zorgt ervoor dat zowel het eigenaarschap van schoolbesturen, als het onafhankelijk interne toezicht goed is belegd.

10. De deelnemende schoolbesturen stellen zich samenwerkingsgericht op. Knelpunten bij de zorgplicht, de ondersteuning en in het dekkend netwerk definiëren we als een gezamenlijk probleem, waar ieder naar vermogen aan bijdraagt. Op het niveau van ‘collaboratie³’ is samenwerking het meest effectief. Als de specifieke ambitie erom vraagt, creëren we de voorwaarden waardoor ‘collaboratieve samenwerking’ kan ontstaan.
11. Het samenwerkingsverband 22.01 gaat uit van een goede balans tussen uniformiteit (wanneer dat bijdraagt aan kwaliteit en/of efficiënt is) en ruimte voor eigen identiteit.

Ontwikkelpunt:
Collaboratieve samenwerking

2.3 Doelen en beoogde resultaten

Het samenwerkingsverband kiest vanuit de visie voor het schoolmodel, waarbij zoveel mogelijk taken, verantwoordelijkheden en middelen bij de schoolbesturen zijn belegd. Om de vraag te kunnen beantwoorden of het samenwerkingsverband het goed doet, zijn er vier kernindicatoren benoemd:

- *Kwaliteit van de ondersteuning*
- *Geen thuiszitters*
- *Ouders tevreden*
- *De inzet van middelen is gericht op doelen en transparant*

Om deze kernindicatoren te specificeren en ook andere relevante zaken mee te nemen, streeft het samenwerkingsverband de volgende doelen en resultaten na. Deze doelen en resultaten zijn zo meetbaar mogelijk geformuleerd. Echter, niet alle doelen en resultaten zijn objectief meetbaar.

Doel 1: Alle kinderen in de regio hebben passend onderwijs en ondersteuning (en leerlingen ontwikkelen zich conform hun mogelijkheden)

Resultaten:

- Er zijn vrijwel geen thuiszitters in de regio. Voor iedere thuiszitter zijn afspraken over de aanpak gericht op terugkeer naar school.
- Alle scholen hebben de basiskwaliteit op orde (conform toezichtkader inspectie).
- Alle scholen zorgen dat basisondersteuning op het afgesproken niveau is gerealiseerd.
- Alle kinderen die dat nodig hebben, krijgen passend ondersteuning.
- Het samenwerkingsverband heeft invulling gegeven aan het begrip ‘steeds inclusiever’ onderwijs en plan van aanpak opgesteld over de wijze waarop hier naar toe wordt gewerkt.
- Tot er duidelijkheid is over de invulling van het begrip ‘steeds inclusiever onderwijs’, hanteert het samenwerkingsverband streefcijfers voor deelname aan speciale voorzieningen:
 - * Het streefcijfer voor deelname aan speciaal onderwijs is maximaal 1%.
 - * Het streefcijfer voor deelname aan sbo is maximaal 2,6% (landelijk gemiddelde uit verleden).
 - * Het streefcijfer voor verwijzingspercentage van regulier naar speciaal (basis)onderwijs is gemiddeld maximaal 0,7%
 - * Jaarlijks wordt 1% van het aantal sbo/so-leerlingen met succes teruggeplaatst vanuit so naar sbo of vanuit so of sbo naar regulier onderwijs.
- De overstap /overdracht van en naar een andere voorziening wordt goed voorbereid en wordt binnen een snelle, doch redelijke termijn gerealiseerd (voor termijnen zie o.a. bijlage 3).

³ Raamwerk voor effectieve samenwerking, Jantien Gerdes 2021

Doel 2: Leraren zijn aan zet

Resultaten

- Schoolbesturen en samenwerkingsverband betrekken leraren actief bij het ontwikkelen, implementeren en evalueren van beleid ten aanzien van passend onderwijs en ondersteuning.
- Leraren worden in staat gesteld zich te bekwamen, te professionaliseren en zich te ontwikkelen tot brede generalist en/of specialist.

Doel 3: Er is sprake van deskundige advisering over de ondersteuningsbehoefte van leerlingen, op basis waarvan passend onderwijs en ondersteuning kan worden geboden. De advisering is onafhankelijk en handelingsgericht.

Resultaten:

- Schoolbesturen dragen er zorg voor dat de ondersteuningsbehoefte van (aangemelde) leerlingen tijdig en zorgvuldig in kaart is gebracht, conform afspraken basisondersteuning.
- Er is tijdig, voldoende en onafhankelijk deskundig advies beschikbaar.
- De aanvragen voor toelaatbaarheid zijn onderbouwd met een deskundig advies dat voldoet aan de afspraken van het samenwerkingsverband en aan de wettelijke eisen.

Doel 4: De beslissing over toelaatbaarheid gebeurt onafhankelijk, snel, transparant en efficiënt en wordt gekenmerkt door handelingsgerichtheid.

Resultaten:

- De CvT slaagt er in om over minimaal 80% van de aanvragen binnen vier weken een besluit te nemen.
- De besluiten over de toelaatbaarheid van de CvT zijn gebaseerd op de ondersteuningsbehoeften van leerlingen.

Doel 5: Voor kinderen die dat nodig hebben, worden tijdig effectieve interventies vanuit de zorg ingezet volgens de gedachte één kind, één plan, opdat kinderen gegeven de omstandigheden optimaal kunnen profiteren van onderwijs.

Resultaten:

- Op de scholen is sprake van een goed pedagogisch klimaat (preventie) en tijdige signalering.
- Professionals uit zorg en onderwijs zijn op de hoogte van de mogelijkheden in de zorg, kennen de routes en maken er gebruik van.
- Scholen benutten de expertise van jeugdhulp.
- Bij leerlingen voor wie dat nodig is, is sprake van afstemming van onderwijs en zorg (één kind/gezin, één plan).
- Er is sprake van evaluatie en/of terugkoppeling over de effecten van interventies tussen onderwijs en ketenpartners uit de zorg.
- Bij het inwinnen van advies, het inzetten van interventies en de evaluatie ervan zijn ouders en leerlingen actief betrokken.
- Er zijn afspraken met gemeenten en zorgaanbieders over de inzet van geclusterde jeugdhulp op enkele scholen en deze worden uitgevoerd.
- Met de gemeenten en het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs is een bestuurlijk vastgestelde gezamenlijke 'Ontwikkelagenda passend onderwijs en zorg voor jeugd' en er is voortgang op de doelen van deze ontwikkelagenda.

Doel 6: Er is sprake van een effectieve voorlichting over taken en functies van het samenwerkingsverband naar betrokkenen, waaronder ouders.

Resultaten:

- De website van het samenwerkingsverband biedt actuele en toegankelijke informatie aan ouders en professionals.

- Personeelsleden en ouders zijn op de hoogte van voor hen relevante zaken met betrekking tot de uitvoering van passend onderwijs in het samenwerkingsverband.
- Scholen informeren ouders en professionals over de basis- en extra ondersteuning die zij bieden door middel van het publiceren van een actueel en leesbaar schoolondersteuningsprofiel op de website.
- Er is een onafhankelijk ouder- en jeugdinformatiepunt.

Doel 7: De organisatie van het samenwerkingsverband is klein en slagvaardig en wordt gekenmerkt door korte lijnen en transparantie

Resultaten:

- Er is sprake van een duidelijke verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden, waarbij deze zo laag mogelijk in de organisatie zijn belegd.
- De professionals zijn samenwerkingsgericht. Indien sprake is van knelpunten in de zorgplicht, ondersteuning of dekkend netwerk, dan dragen deelnemende schoolbesturen aantoonbaar bij aan een (gezamenlijke) oplossing.
- Er is sprake van weinig bureaucratie.
- Er is sprake van scheiding van bestuur en toezicht en er is voldoende onafhankelijkheid in het toezicht.
- De cyclus planning & control wordt conform afspraken uitgevoerd.
- Het samenwerkingsverband voert een horizontale dialoog met belanghebbenden.
- Het samenwerkingsverband verantwoordt zich naar stakeholders.

Doel 8: Het samenwerkingsverband voert een deugdelijk financieel beleid, waarbij het uitgangspunt is dat ondersteuningsmiddelen zoveel als mogelijk via de schoolbesturen terug gaan naar de scholen/groepen.

Resultaten:

- Het samenwerkingsverband is financieel gezond en kan op korte en lange termijn voldoen aan zijn financiële verplichtingen.
- Er is sprake van rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige inzet van ondersteuningsmiddelen.
- Schoolbesturen zetten de middelen in gericht op de doelen van passend onderwijs en zijn transparant over de inzet.

Doel 9: Het samenwerkingsverband voert kwaliteitszorg uit gericht op verbetering.

Resultaten:

- Er zijn geen klachten.
- Het samenwerkingsverband beschikt over een Ondersteuningsplan (strategisch beleid en doelen).
- Goede voorbeelden uit de praktijk worden zichtbaar gemaakt en als gelegenheid aangegrepen om van te leren.
- Het samenwerkingsverband werkt beargumenteerd en doelgericht aan verbeteractiviteiten op basis van systematische evaluatie.
- Er wordt jaarlijks verantwoording afgelegd en hierover wordt dialoog gevoerd.
- Er is sprake van een professionele kwaliteitscultuur.

Doel 10: Het samenwerkingsverband voert een deugdelijk personeelsbeleid

Resultaten:

- Het samenwerkingsverband heeft afspraken vastgelegd over de inzet van medewerkers die werkzaamheden verrichten voor het samenwerkingsverband.
- Er is beleid gericht op onderhoud en ontwikkeling van eigen deskundigheid van medewerkers die werkzaamheden voor het samenwerkingsverband verrichten en gericht op verantwoordelijkheid voor kwaliteit.

3. Zorgplicht en leerrecht

In dit hoofdstuk wordt de inrichting van de ondersteuningsstructuur van het samenwerkingsverband omschreven.

3.1 Zorgplicht

Schoolbesturen hebben wettelijke zorgplicht. Zij zijn ervoor verantwoordelijk om te onderzoeken welke ondersteuning de leerling nodig heeft en of de school die kan bieden. Als dat niet lukt, moet een andere school worden gevonden. Dit kan onderwijs zijn op één van hun eigen scholen, maar kan ook een onderwijsplaats zijn op een school, vallend onder een ander schoolbestuur. Passend onderwijs kan geboden worden op een reguliere basisschool, een speciale basisschool of een school voor speciaal onderwijs. Incidenteel kan tijdelijk onderwijs op een andere locatie dan school plaatsvinden. Artikel 40 WPO geeft nadere bepalingen over de wijze waarop schoolbesturen de zorgplicht moeten nakomen.

Om zorgplicht waar te kunnen maken gaat het om het samenspel tussen verantwoordelijkheden van het individuele schoolbestuur en verantwoordelijkheden van het samenwerkingsverband. Daarnaast is de samenwerking met ouders, leerplicht en eventuele zorgpartners essentieel.

3.2 Aanpak voorkomen thuiszitters

Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor het realiseren van aanpak ter voorkoming van thuiszitters. De kerntaak binnen deze aanpak ligt bij de scholen/schoolbesturen.

Scholen/schoolbesturen melden verzuim bij DUO, bij leerplicht en gaan in samenwerking met ouders, leerplicht en eventuele hulpverleners aan de slag om hun zorgplicht te realiseren. De inzet is erop gericht om leerlingen zo snel mogelijk (weer) naar school te laten gaan of perspectief op schoolgaan te bieden.

'Een thuiszitter is een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar, die niet is ingeschreven aan een erkende onderwijsinstelling of die wel is ingeschreven, maar gedurende een periode van meer dan vier weken ongeoorloofd verzuimt' (Definitie Ingrado en inspectie voor onderwijs).

Ieder schoolbestuur heeft de regietaak voor casussen, waarbij zorgplicht en/of thuiszitten dreigt of aan de orde is, bij een medewerker belegd. Indien de voortgang voor het terugkomen op school of het vinden van een ander passend onderwijs(zorg)aanbod of arrangement stagneert, meldt school/schoolbestuur dit aan de coördinator van het samenwerkingsverband via een digitaal registratiesysteem (Indigo). Afhankelijk van de situatie adviseert de coördinator ten aanzien van vervolgstappen of intervenueert de coördinator. In situaties waarin het onduidelijk is bij wie de zorgplicht ligt, heeft de coördinator de bevoegdheid om een schoolbestuur aan te wijzen, die uitvoering geeft aan de zorgplicht. Het samenwerkingsverband heeft budget gereserveerd, dat onder voorwaarden kan worden toegekend om een situatie van thuiszitten te doorbreken. Het samenwerkingsverband faciliteert scholing op het gebied van de aanpak thuiszitten.

In het jaarlijkse bestuursgesprek tussen coördinator en schoolbestuur is het onderwerp zorgplicht en voorkomen van thuiszitters aan de orde. In de klankbordgroep is gelegenheid tot intervisie. Op basis van casuïstiek vindt analyse plaats van bevorderende en belemmerende factoren in de aanpak van thuiszitters, het dekkend netwerk van ondersteuningsvoorzieningen en de mogelijkheden met betrekking tot inzet van zorg en samenwerking met zorg. De uitkomsten van deze analyse geven aanknopingspunten voor verbetering (van de uitvoering) of bijstellen van beleid.

Samenwerking met leerplicht

Naar aanleiding van leerlingen die gemeld zijn als (dreigende) thuiszitter is er frequent contact tussen school en leerplicht met het doel passend onderwijs voor de betreffende leerling te realiseren. De coördinator sluit één keer per jaar aan bij het regionale netwerk van leerplichtambtenaren en heeft jaarlijks een gesprek met de leerplichtambtenaren per gemeente.

Samenwerking met de zorg

Voor de uitwerking wordt verwezen naar paragraaf 4.9.

Samenwerking met (onderwijs)zorgconsulent

Indien nodig en/of gewenst wordt de onderwijs(zorg)consulent ingeschakeld (www.onderwijsconsulenten.nl).

Samenwerking met voortgezet onderwijs

In de afspraken tussen PO en VO is specifiek aandacht voor de overstap van leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften en/of potentiële thuiszitters. Indien sprake is van (dreigend) verzuim /thuiszitten, informeert de coördinator aan het einde van groep 8 de consulent passend onderwijs van het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs over de betreffende situatie.

3.3 Doorbraakaanpak

De regering heeft een wettelijke verplichting aangekondigd, voor samenwerkingsverbanden en gemeenten om een regionale doorbraakaanpak te organiseren. In deze doorbraakaanpak wordt afgesproken op welke wijze een oplossing wordt geforceerd als het onderwijs, gemeenten en (jeugd)zorg niet lukt om tot een gezamenlijk aanbod te komen.

**Ontwikkelpunt:
Doorbraakaanpak**

4. Basiskwaliteit, basisondersteuning en extra ondersteuning

4.1 Basiskwaliteit

Passend onderwijs begint bij goed onderwijs. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit op hun scholen. Daarbij gaat het samenwerkingsverband uit van de kwaliteitsbeoordeling door de inspectie van het onderwijs.

4.2 Basisondersteuning

Basisondersteuning is een belangrijk begrip binnen passend onderwijs. Basisondersteuning is datgene wat alle scholen binnen het samenwerkingsverband minimaal moeten kunnen bieden aan leerlingen. In een definitie gevat: *Basisondersteuning is het geheel aan preventieve en licht curatieve interventies, die binnen de ondersteuningsstructuur van de school, evt. in samenwerking met ketenpartners, planmatig en op overeengekomen kwaliteitsniveau worden uitgevoerd⁴ (WPO)*. Als een leerling meer of andere ondersteuning nodig heeft dan in de basisondersteuning kan worden geboden, komt hij of zij in aanmerking voor 'extra ondersteuning'. *'Extra ondersteuning is ondersteuning die het niveau van basisondersteuning overstijgt'* (WPO). Het samenwerkingsverband bepaalt wat er onder basisondersteuning en onder extra ondersteuning wordt verstaan. De uitwerking hiervan verschilt per samenwerkingsverband. In de verbeteraanpak passend onderwijs is een landelijke norm voor basisondersteuning aangekondigd. Als de landelijke norm lager ligt dan het huidige niveau van basisondersteuning, gaan we na hoe we de huidige 'hoge lat' kunnen borgen.

Ontwikkelpunt
Basisondersteuning

Binnen het samenwerkingsverband 22.01 is 'extra ondersteuning' uitsluitend de deelname aan speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs. Alle andere vormen van ondersteuning vallen onder de basisondersteuning. Het samenwerkingsverband kiest dus voor een 'hoog' niveau van basisondersteuning. Deze keuze sluit aan bij de uitgangspunten van het samenwerkingsverband om zoveel mogelijk verantwoordelijkheden te beleggen bij de schoolbesturen en zoveel mogelijk middelen in te zetten op schoolniveau. Een 'hoog' niveau van basisondersteuning betekent dat scholen veel kunnen bieden aan kinderen. Zij hoeven dit niet allemaal zelf te doen; scholen kunnen externen inschakelen om de benodigde ondersteuning (op school) te realiseren.

Een hoog ambitieniveau betekent dat er kwetsbaarheden zijn in de uitvoering. Van een beginnende leraar kan niet dezelfde kwaliteit worden verwacht als van een doorgewinterde ervaren kracht.

Het samenwerkingsverband heeft de basisondersteuning uitgewerkt in bijlage 1.

4.3 Extra ondersteuning

Uitgaande van een hoog niveau van basisondersteuning, kent het samenwerkingsverband een beperkt aantal mogelijkheden voor extra ondersteuning. Van extra ondersteuning is in ons samenwerkingsverband sprake als:

- Kinderen deelnemen aan speciaal basisonderwijs
- HB-SO arrangement (*pilotfase project hoogbegaafdheid*)
- Kinderen deelnemen aan speciaal onderwijs cluster 3 en 4
- Kinderen ondersteuning nodig hebben, die de expertise en mogelijkheden van speciaal onderwijs cluster 3 en 4 overstijgt

⁴ Bron: Referentiekader passend onderwijs

Daarnaast wordt de inzet van ondersteuning vanuit cluster 1 en cluster 2 op school in wet- en regelgeving als extra ondersteuning beschouwd.

De deelname aan speciale onderwijsvoorzieningen ligt binnen de regio van het samenwerkingsverband gemiddeld genomen onder het landelijke gemiddelde. Gelet op de wens om kinderen zoveel mogelijk passend onderwijs thuisnabij en op een reguliere school te bieden, is het gewenst om er naar te streven de huidige deelname aan 'extra ondersteuning' niet te laten groeien. Bij keuzes is de ondersteuningsbehoefte van kinderen leidend.

Het onderscheid tussen de verschillende vormen van speciaal (basis) onderwijs is een historisch bepaald gegeven. In de praktijk is er sprake van overlap in de doelgroep. Het samenwerkingsverband streeft ernaar om expertise in de extra ondersteuning te bundelen, zodat beter op maat kan worden ingezet op de ondersteunings- en zorgbehoeften van leerlingen. Gelet op de geringe omvang van het totale aantal leerlingen dat gebruik maakt van extra ondersteuning en de beweging naar 'steeds inclusiever onderwijs', is dit eveneens noodzakelijk om de specifieke expertise en ondersteuningsmogelijkheden in de regio op peil te kunnen houden.

4.4 Van passend onderwijs naar 'steeds inclusiever' onderwijs

Het samenwerkingsverband heeft als doelstelling dat plaatsing op een speciale voorziening zoveel mogelijk tijdelijk is. De regering heeft aangekondigd een stap verder te willen gaan en in 15 jaar tijd de kanteling naar 'steeds inclusiever onderwijs' te willen maken. Het samenwerkingsverband gaat in de komende vier jaar het begrip 'inclusief onderwijs' definiëren. Wat verstaan we daaronder en welke vormen van inclusie streven we na? Daarbij hebben we oog voor het verband met de mate van inclusiviteit in de maatschappij.

Ontwikkelpunt
Steeds inclusiever onderwijs

Ondertussen blijven we aan de slag om leerlingen zoveel mogelijk binnen een reguliere setting onderwijs te laten volgen. Goede voorbeelden van maatwerkoplossingen binnen een meer reguliere setting worden beter zichtbaar gemaakt en benut om op te reflecteren en van te leren.

Terugplaatsing en symbiose

Het samenwerkingsverband heeft als doelstelling dat plaatsing op een speciale voorziening zoveel mogelijk tijdelijk is. Scholen binnen het samenwerkingsverband voeren actief beleid om leerlingen, daar waar het kan, terug te leiden naar regulier basisonderwijs. Desgewenst wordt hierbij gebruik gemaakt van zogenaamde symbiosearrangementen, waarbij kinderen die zijn ingeschreven op een school voor speciaal (basis)onderwijs een deel van de week onderwijs op een reguliere basisschool volgen. Voor een beschrijving van het terugplaatsingsbeleid zie bijlage 4.

4.5 Schoolondersteuningsprofiel (onderdeel van de schoolgids)

Het samenwerkingsverband kent de volgende functies toe aan het schoolondersteuningsprofiel (sop):

- Het sop is een document waarop de CvT besluiten over toelaatbaarheid baseert.
- Het sop is een document waarop schoolbesturen besluiten over toelating en verwijdering baseren.
- Het sop is een voorlichtingsdocument voor ouders (wat kunnen ouders verwachten van de school)
- Het sop is een sturingsinstrument voor het samenwerkingsverband i.v.m. het niveau van basisondersteuning.

Bovenstaande betekent dat het sop actueel, leesbaar, schoolspecifiek en nauwkeurig in de beschrijving van mogelijkheden en grenzen van de school moet zijn. Vanzelfsprekend moet hetgeen wat in het sop

staat overeenstemmen met de praktijk op school. Scholen zorgen ervoor dat de informatie makkelijk vindbaar en toegankelijk is.

4.6 Ontwikkelingsperspectief

Voor kinderen die extra ondersteuning ontvangen moet het bevoegd gezag een ontwikkelingsperspectief opstellen (artikel 40 WPO en artikel 41a WEC). Een ontwikkelingsperspectief beschrijft het uitstroomprofiel en de begeleiding die een leerling wordt geboden. In een amvb (algemene maatregel van bestuur) worden nadere voorschriften gegeven.

In de wet is vastgelegd dat deze ontwikkelingsperspectieven verplicht zijn voor leerlingen die in aanmerking komen voor extra ondersteuning. Binnen ons samenwerkingsverband is daarvan sprake in geval van deelname aan sbo en so en aan SO-HB en als een leerling ondersteuning krijgt vanuit speciaal onderwijs cluster 1 en 2. Ook voor (bepaalde) kinderen binnen de basisondersteuning op reguliere basisscholen kan het zinvol zijn om te werken vanuit een ontwikkelingsperspectief en in veel gevallen gebeurt dat. Soms onder de noemer van 'ontwikkelingsperspectief', in andere situaties met behulp van een andere (enigszins vergelijkbare) werkwijze onder een andere benaming.

4.7 De inzet van expertise

De inzet van expertise is onderdeel van de basisondersteuning (bijlage 1) en extra ondersteuning. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk. Daarbij gaan zij na op welke wijze zij kunnen bijdragen aan beter ontsluiten en benutten van expertise, zodat de expertise zoveel mogelijk beschikbaar is op de plek waar de leerling zich bevindt.

Ontwikkelpunt: Ontsluiten en benutten expertise

Op verzoek van de schoolbesturen is specifieke, incidenteel benodigde paramedische expertise bovenregionaal georganiseerd, door middel van een overeenkomst die is afgesloten tussen diverse samenwerkingsverbanden en Cedin. Daarnaast kunnen scholen gebruik maken van o.a.:

- Visio (cluster 1)
- Kentalis (cluster 2)
- LWOE (epilepsie)
- OZL (Onderwijs aan Zieke Leerlingen)
- Zorgaanbieders sociaal domein / Jeugdzorg (gemeenten)

Deskundigenadvies

Om in aanmerking te komen voor extra ondersteuning (deelname SBO en SO) is volgens de wet een deskundigenadvies vereist. De algemene maatregel van bestuur (amvb) geeft nadere voorwaarden waaraan dit deskundigenadvies moet voldoen. Het advies moet onafhankelijk zijn en gegeven zijn door minimaal twee deskundigen, waarvan één deskundige orthopedagoog is en de andere een deskundige van een lijst van deskundigen. Het schoolbestuur/de school is ervoor verantwoordelijk dat het deskundigenadvies aan deze eisen voldoet. Het samenwerkingsverband draagt als vangnet zorg voor een tweede deskundige via de Commissie van Toelaatbaarheid.

Kwaliteitsafspraken:

- Niveau van de expertise⁵
- Waarborgen onafhankelijkheid
- Handelingsgericht

⁵ B.v.: Voor bepaalde werkzaamheden is het nodig een orthopedagoog-generalist in te schakelen

- Moment van inschakelen (zorgniveaus)
- Doorlooptijden
- Kwaliteit van verslaglegging

Bij handelingsgericht werken staat de vraag van de leerling centraal binnen de context van de leefomgeving, waaronder de klas of groep. De mogelijkheden van het kind, de ouders en de leerkracht zijn alle drie medebepalend voor de ondersteuningsbehoefte. Handelingsgerichte diagnostiek vertaalt de onderwijsbehoefte in directe en haalbare handelingsuggesties. De beperking of stoornis is dus niet leidend bij het bepalen wat er nodig is, maar de onderwijszorgvraag binnen de context van de school- en de thuissituatie.' (Bron: referentiekader passend onderwijs)

Het samenwerkingsverband draagt zorg voor netwerk- en intervisie bijeenkomsten voor de experts.

4.8 Routes naar en van speciale onderwijsondersteuningsvoorzieningen

Toelaatbaarheidsverklaring

Om in aanmerking te komen voor speciaal onderwijs en/of speciaal basisonderwijs heeft een leerling een toelaatbaarheidsverklaring nodig. Het samenwerkingsverband geeft deze toelaatbaarheidsverklaringen af. Binnen het samenwerkingsverband wordt dit op basis van gemandateerde bevoegdheid verzorgd door de Commissie van Toelaatbaarheid (CVT). De Commissie van Toelaatbaarheid heeft niet alleen beoordelende, maar juist ook een signalerende en kwaliteit bevorderende rol. Zie ook Hoofdstuk 5.

De werkwijze van de commissie is beschreven in bijlage 2. Van schoolbesturen/scholen wordt verwacht dat de aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring de juiste informatie bevat, een integratief beeld van de leerling schetst (in interactie met de omgeving), een duidelijke afweging maakt tussen de verschillende vormen van ondersteuning en de ondersteunings- en zorgbehoeften van de leerling en een conclusie trekt ten aanzien van de benodigde vorm van extra ondersteuning. De bedoeling is dat de Commissie van toelaatbaarheid voornamelijk te maken krijgt met 'hamerstukken'. Om deze situatie te bereiken kunnen de schoolbesturen de Commissie vroegtijdig benaderen als sparringpartner bij bijzondere vraagstukken. Daarnaast vindt op initiatief van school/schoolbestuur of commissie gezamenlijke reflectie plaats over eerder ingediende tlv-aanvragen.

Overige routes

Voor een aantal veelvoorkomende routes tussen onderwijsvoorzieningen heeft het samenwerkingsverband, al dan niet in samenwerking met andere partijen een 'richtlijn' (of protocol) opgesteld:

- Protocol plaatsing (bijlage 3)
- Protocol terugplaatsing (bijlage 4)
- Proef-, crisis- en observatieplaatsingen
- Grensverkeer SBO (wijzigt miv 1-1-2023)
- Leerlingen afkomstig van GGZ de Bron en de Stee
- Procesbeschrijving samenwerking onderwijs en zorg bij dagbesteding gericht op terugkeer naar onderwijs
- Doorbraakaanpak (nog te ontwikkelen)
- Protocol overstap naar voortgezet onderwijs

**Ontwikkelpunt:
Doorbraakaanpak**

4.9 Afstemming met externe voorzieningen en ketenpartners

Voorschoolse voorzieningen

Het maken van afspraken met voorschoolse voorzieningen over de doorgaande lijn van kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften wordt in eerste instantie overgelaten aan de schoolbesturen. Veel schoolbesturen hebben voorschoolse opvang in huis (Integrale Kindcentra) of werken nauw samen met een bepaalde aanbieder van opvang.

Het ATOZ (Adviesteam Onderwijs Zorg) biedt een platform voor het bespreken van complexe casuïstiek van jonge kinderen. De gedragswetenschappers van de twee SBO-scholen, SO-2, SO-3, SO-4 en van het MOC Yorneo en KDC de Arkel en de voorzitter van de Commissie van Toelaatbaarheid nemen deel aan het ATOZ. Afhankelijk van het kind dat besproken wordt, kunnen ook ouders of andere professionals uitgenodigd worden.

Voortgezet onderwijs

Het samenwerkingsverband primair onderwijs en het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs zien het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat de overstap van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs voor kinderen met specifieke onderwijsondersteuningsbehoeften soepel verloopt. Leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften lopen een groter risico om niet tijdig een passende plek in het voortgezet onderwijs te vinden. Het samenwerkingsverband primair onderwijs 22.01 en het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs 22.01 hebben een stappenplan vastgesteld voor deze overgang. De beide samenwerkingsverbanden zoeken voortdurend naar mogelijkheden tot afstemming en samenwerking.

Speciaal onderwijs cluster 1

Extra ondersteuning (inzet expertise en speciaal onderwijs) voor kinderen met een visuele beperking valt buiten het samenwerkingsverband passend onderwijs. Voor leerlingen met een visuele beperking kan gebruik gemaakt worden van de expertise van Visio of Bartiméus in de vorm van ambulante onderwijskundige begeleiding op een school van het samenwerkingsverband. Indien dit niet toereikend is, is plaatsing op een school voor speciaal onderwijs cluster 1 mogelijk.

Speciaal onderwijs cluster 2

Expertise en speciaal onderwijs voor kinderen met een auditieve beperking valt buiten het samenwerkingsverband passend onderwijs. Voor leerlingen met een auditieve en/of communicatieve beperking (doof, slechthorend en/of ernstige taalontwikkelingsstoornis), werkt het samenwerkingsverband samen met de Stichting Kentalis Onderwijs. Kentalis ontvangt hiervoor van rijkswege een eigen budget. Medewerkers van Kentalis bieden consultatie en advies en extra ondersteuning aan leerlingen. De extra ondersteuning kan bestaan uit een arrangement, waarbij medewerkers van Kentalis ondersteuning bieden op de reguliere of speciale (basis)school. Indien dit voor de leerling niet toereikend is vindt extra ondersteuning plaats door middel van plaatsing op een school voor speciaal onderwijs cluster 2. Besluitvorming over de toekenning van extra ondersteuning valt onder de verantwoordelijkheid van Kentalis. Anders dan de andere scholen in Nederland hebben de scholen speciaal onderwijs cluster 2 geen zorgplicht.

Kentalis, de gemeente Assen en het samenwerkingsverband hebben met elkaar een intentieverklaring getekend, gericht op samenwerking. Dit heeft onder andere geleid tot de start van een onderbouwlocatie cluster 2 van de Tine Marcusschool in Assen.

Verbinding met zorg

Voor schoolsucces van een bepaalde groep kinderen is het van belang dat er een goede samenwerking is met ketenpartners in de zorg. De gemeenten zijn de belangrijkste gesprekspartner als het gaat om het maken van bestuurlijke afspraken over de inzet van zorg. Dit betreft zowel de preventieve en lichte zorg (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) als wel de zwaardere zorg (Wet op de Jeugdzorg). Bestuurlijke afspraken

tussen onderwijs en gemeenten in de regio worden vastgelegd in de gezamenlijke regionale 'Ontwikkelagenda passend onderwijs en zorg voor jeugd' (bijlage 6).

Uitgangspunten voor deze ontwikkelagenda zijn:

- Samen met ouders gaan gemeenten, schoolbesturen en samenwerkingsverbanden ervoor zorgen dat elke jongere goed begeleid wordt op weg naar een goede uitgangspositie. We gaan uit van eigen kracht en willen die, zo nodig, versterken.
- Voorkomen is beter dan genezen. Door vroegtijdige signalering en hulp willen we, daar waar het kan, voorkomen dat een beroep op zwaardere hulpverlening wordt gedaan en verergering van de problematiek wordt voorkomen.
- Gemeenten, onderwijs en ouders zijn gezamenlijk verantwoordelijk om, jongeren die dat nodig hebben, zo snel mogelijk passende en integrale begeleiding te bieden. Dit vraagt om partnerschap en samenwerking vanuit verschillende rollen en verantwoordelijkheden. De primaire focus van het onderwijs ligt op onderwijsopbrengsten en het behalen van een startkwalificatie en het bieden van een passende onderwijsplek. De primaire focus van gemeenten richt zich op het bieden van adequate hulp aan kinderen en jongeren.
- Gemeenten en onderwijs streven voor ouders en kinderen naar zo weinig mogelijk bureaucratie. Het gaat om afstemming en aansluiting in een doorgaande lijn.
- Als gemeenten en onderwijs samenwerken aan adequate ondersteuning van kinderen in hun leefomgeving, is een logisch gevolg dat deze gemeenschappelijke verantwoordelijkheid waar nodig leidt tot een gezamenlijke inzet van mensen (expertise) en middelen (financiering).
- De school is een belangrijke vindplaats (signalering en preventie), ondersteuner alsmede een eventuele werkplaats waar jeugdhulp kan worden ingeschakeld in de schoolomgeving en de context van het onderwijs overeind blijft.
- Gemeenten betrekken vanuit hun inkooprol zorgaanbieders bij het onderwijs met als doel een goede aansluiting van het aanbod op de vraag. Als regievoerder op passend onderwijs betrekken de samenwerkingsverbanden (en schoolbesturen) de gemeente bij de ontwikkeling van de schoolinterne zorg. Gemeenten en onderwijs maken de verbinding.
- We hebben te maken met de schaal van gemeenten en verzorgingsgebieden van scholen die vaak met meerdere gemeenten te maken hebben. Lokaal is uitgangspunt, regionale samenwerking is nodig daar waar het verzorgingsgebied van de scholen de gemeentelijke grenzen overschrijdt (voortgezet onderwijs, so, sbo, vso en mbo). We benutten de regionale samenwerking eveneens om kennis te delen en elkaar te informeren over relevante lokale ontwikkelingen en resultaten van overleg tussen onderwijs, gemeente, jeugdhulp en kinderopvang.

In de ontwikkelagenda 2021- 2023 zijn doelen geformuleerd, gericht op:

- Effectief verbinden en samenwerken
- Normaliseren
- Betrekken jeugdigen en ouders
- Meer regie op zorgroutes en trajecten
- Zoeken naar helderheid in 'grijs gebied' wat is van jeugdzorg en wat is van onderwijs
- Onderwijszorgarrangementen
- Thuiszitters
- Dyslexiezorg
- Residentieel onderwijs

Onderwijszorgarrangementen

De SO-scholen hebben een specifieke doelgroep van leerlingen met meer complexe zorgvragen. Om ervoor te kunnen zorgen dat deze leerlingen kunnen blijven deelnemen aan onderwijs, is het voorwaardelijk dat de SO-scholen in nauwe samenwerking met enkele preferente zorgaanbieders, het onderwijszorgaanbod kunnen vormgeven.

**Ontwikkelpunt:
Van leerplicht naar leerrecht**

Gespecialiseerde dyslexiezorg

De gemeenten in Drenthe hebben met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs primair onderwijs in Drenthe afspraken gemaakt over de verwijzroute naar en inzet van 'Ernstige Enkelvoudige Dyslexiezorg' (per 1 januari 2022 Ernstige Dyslexiezorg). Door middel van een pilot in een van de andere samenwerkingsverbanden worden de mogelijkheden en belemmeringen verkend voor een andere taakverdeling tussen onderwijs en gemeenten inzake Dyslexiezorg.

Verzekerde zorg

Op basis van de Jeugdwet zijn gemeenten verantwoordelijk voor begeleiding en/of persoonlijke verzorging van kinderen op school. Daarnaast hebben ook zorgverzekeraars op basis van de Zorgverzekeringswet en de Centra voor Indicatiestelling (CIZ) op basis van de Wet Langdurige Zorg een verantwoordelijkheid als het gaat om inzet van verpleging en verzorging op school. Bij leerlingen met complexe ondersteunings- en zorgvragen zijn vaak meerdere wetten van toepassing. Het is dan van belang om met elkaar een plan van inzet te maken, zodat voor de leerling passend onderwijs wordt gerealiseerd.

5. Bestuur en organisatie

Het samenwerkingsverband bestrijkt de regio Noord- en Midden Drenthe. Alle schoolbesturen met vestigingen voor primair onderwijs in de gemeenten Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe en Tynaarlo zijn aangesloten. Per 1 augustus 2022 gaat het om negen schoolbesturen en 81 scholen. De rechtspersoon is een vereniging.

Het samenwerkingsverband kiest voor een klein en slagvaardig samenwerkingsverband, waarbij verantwoordelijkheden zo veel mogelijk bij schoolbesturen worden belegd en middelen zoveel mogelijk op schoolniveau worden ingezet. De wettelijke taken die op centraal niveau worden uitgevoerd zijn (conform statuten):

1. Het vaststellen van het ondersteuningsplan.
2. Het verdelen en toewijzen van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen.
3. Het beoordelen of een leerling toelaatbaar is tot het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs. De wettelijke taak (eveneens opgenomen in de statuten) ten aanzien van het adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling heeft het samenwerkingsverband belegd bij de schoolbesturen.

De uitvoering van het ondersteuningsplan ligt op inhoud grotendeels bij de schoolbesturen. Zij hebben de verantwoordelijkheid passend onderwijs waar te maken. Daar waar nodig of wenselijk werken de scholen/schoolbesturen met elkaar samen. In de verbeteraanpak passend onderwijs beschrijft de regering de rolverdeling tussen scholen/schoolbesturen en samenwerkingsverband. In de verbeteraanpak is ook de governance⁶ van samenwerkingsverbanden een belangrijk thema. In de huidige constellatie is de onafhankelijkheid van het toezicht minimaal geborgd. Dit vraagt om een heroverweging van de huidige organisatie. In een nieuw of bijgesteld model dient zowel het eigenaarschap van schoolbesturen, als het onafhankelijk intern toezicht goed tot zijn recht te komen.

Ontwikkelpunt:
Samenwerking maakt sterker

Ontwikkelpunt:
Governance

5.1 Algemene Leden Vergadering, bestuur en coördinatie

- De algemene leden vergadering (ALV) bestaat uit negen leden (de schoolbesturen) en een onafhankelijk lid, op voordracht van de Ondersteuningsplanraad. De ALV opereert als een intern toezichtsorgaan. De ALV geeft goedkeuring aan de kaders, de begroting, de jaarrekening en het ondersteuningsplan. De ALV houdt toezicht aan de hand van een toezichtkader.
- De ALV kiest uit haar midden een bestuur. De procedure met betrekking tot de verkiezingen is vastgelegd in de statuten en het huishoudelijk reglement.
- Het bestuur bestaat uit minimaal drie en maximaal vijf personen, waarbij tenminste sprake is van een bestuurder openbaar onderwijs, een bestuurder bijzonder onderwijs, een bestuurder speciaal onderwijs en een bestuurder speciaal basisonderwijs.
- Bestuurders besturen zonder last of ruggenspraak en houden voeling met de verschillende deelnemende schoolbesturen.
- Bestuurders in het (dagelijks) bestuur kunnen geen zitting nemen in de ALV.
- De bestuurders besturen, zij gaan over de dagelijkse gang van zaken.
- De dagelijkse werkzaamheden worden uitgevoerd door de coördinator.
- De bestuurders kiezen uit hun midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester.

⁶ Met governance wordt de besturing van het samenwerkingsverband bedoeld.

5.2 Werkgroepen en netwerken

Het bestuur en de coördinator kunnen werkgroepen in het leven roepen om bepaalde beleidsvoorbereidende of andere werkzaamheden uit te voeren. Werkgroepen zijn bij voorkeur tijdelijk en gaan aan het werk aan de hand van een duidelijke opdracht.

Het samenwerkingsverband faciliteert het organiseren van netwerken. De netwerken kunnen een rol hebben in de implementatie, uitvoering en evaluatie van beleid. Verder kunnen de netwerken gericht zijn op intervisie en het delen van kennis.

5.3 Ondersteuningsplanraad

De medezeggenschap is conform de wet medezeggenschap op scholen geregeld door middel van een ondersteuningsplanraad (OPR). De ondersteuningsplanraad heeft instemmingsrecht ten aanzien van het ondersteuningsplan en in de toekomst wellicht ook op de begroting.

De werkwijze en verkiezingsprocedure van de ondersteuningsplanraad is vastgelegd in een statuut en een reglement. De ondersteuningsplanraad bestaat uit medewerkers van de scholen en ouders. Er wordt gestreefd naar vertegenwoordiging vanuit regulier en speciaal (basis)onderwijs en een verdeling over de verschillende schoolbesturen.

5.4 Commissie van Toelaatbaarheid

Het samenwerkingsverband heeft een commissie van toelaatbaarheid, bestaande uit drie personen.

- Een onafhankelijk voorzitter, deskundigheid orthopedagoog
- Een orthopedagoog-generalist, deskundigheid cognitieve ontwikkeling en/of opvoeding en gedrag
- Deskundige onderwijspraktijk (bijvoorbeeld een directeur of intern begeleider)

Indien nodig of gewenst kan de commissie op afroep een jeugdarts of andere deskundige, afhankelijk van de hulpvraag van het kind, inschakelen. De commissie wordt administratief ondersteund.

De commissie werkt vanuit een gemandateerde bevoegdheid van het bestuur en beslist over de toelaatbaarheid van kinderen tot het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs. De commissie verzorgt (in samenwerking met de coördinator) voorlichting aan ouders en professionals over de werkwijze van de CvT en heeft eveneens een signalerende en kwaliteit bevorderende rol (zie ook hoofdstuk 3 en bijlage 2).

Waar mogelijk wordt samenwerking gezocht met de Commissie van Advies van het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs.

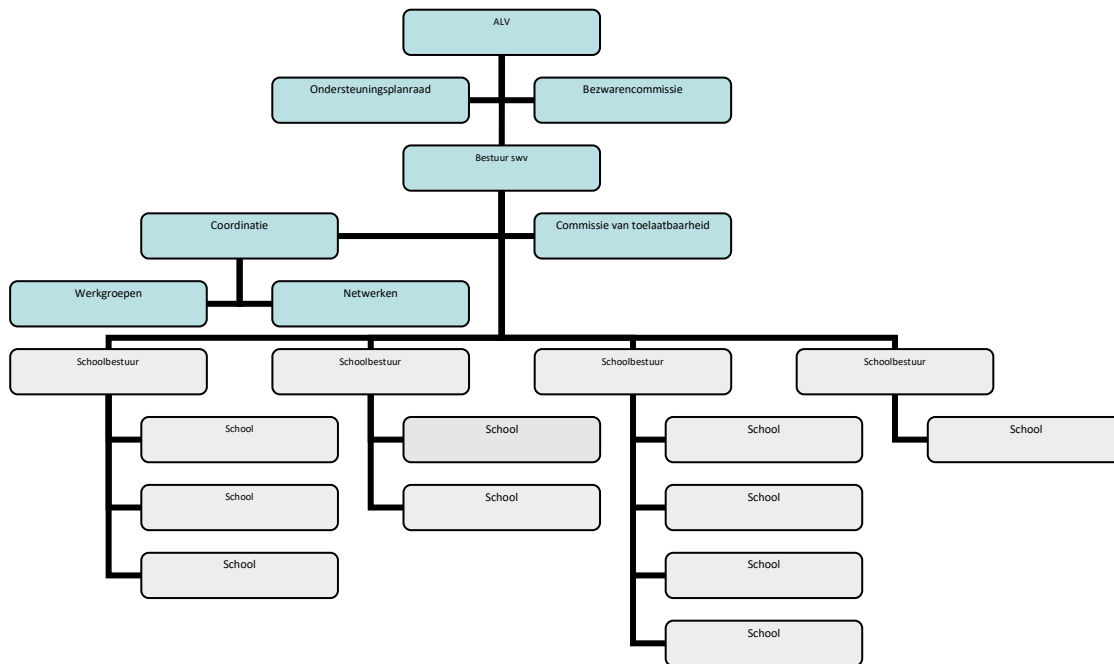
5.5 Overleg met gemeenten

Het samenwerkingsverband voert op overeenstemmingsgericht overleg (OOGO) over het ondersteuningsplan met de vier gemeenten. Hiertoe is een overeenkomst op overeenstemmingsgericht overleg afgesloten tussen de gemeenten Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe en Tynaarlo en de samenwerkingsverbanden 22.01 voor primair onderwijs en voortgezet onderwijs. In ditzelfde overleg wordt eveneens overleg gevoerd over het Plan Jeugdzorg. Het bestuur van het samenwerkingsverband voert dit overleg namens het samenwerkingsverband 22.01 primair onderwijs. De samenwerkingsverbanden primair onderwijs en voortgezet onderwijs, het MBO en de vier gemeenten stellen eveneens een gezamenlijke 'Ontwikkelagenda' vast, waarin gezamenlijke doelen gericht op verbinding tussen onderwijs en zorg zijn geformuleerd. Ter voorbereiding op het OOGO neemt de coördinator van het samenwerkingsverband deel aan het regio-overleg onderwijs - zorg.

5.6 Personeel

Het samenwerkingsverband heeft geen werkgeversfunctie. Er is geen personeel in dienst van het samenwerkingsverband. Medewerkers die taken verrichten voor het samenwerkingsverband zijn bij voorkeur in dienst van een schoolbestuur of andere werkgever en worden van daar uit te werk gesteld bij het samenwerkingsverband.

5.7 Organogram

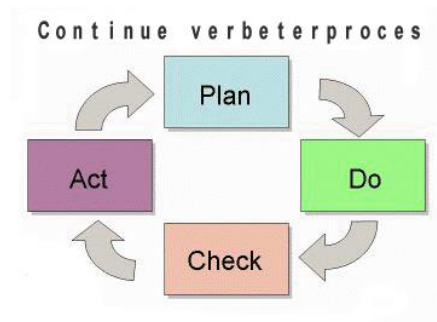

6. Kwaliteitszorg

In het kader van kwaliteitszorg stelt het samenwerkingsverband zich de volgende vragen:

1. Doen we de goede dingen?
2. Doen we de dingen goed?
3. Hoe weten we dat?
4. Vinden anderen dat ook?
5. Wat doen we met deze kennis en informatie?

Het samenwerkingsverband ziet kwaliteitszorg als een continu verbeterproces, werkt planmatig en cyclisch.

Kwaliteit van passend onderwijs komt tot stand in en door samenwerking met en tussen vele betrokkenen, met ieder hun eigen verantwoordelijkheid. Dat stelt specifieke eisen aan zowel de planvorming, als wel de wijze waarop wordt nagegaan of de doelen zijn bereikt. Het is van belang dat de verschillende betrokkenen op de hoogte zijn van wat het samenwerkingsverband onder kwaliteit verstaat, deze doelen en afgeleide werkafspraken delen en hiernaar handelen.

In onderstaande kwaliteitsagenda is een overzicht opgenomen van de plan- en verantwoordingsdocumenten en andere instrumenten die gebruikt worden om uitvoering, monitoring, voortgangsbewaking en evaluatie vorm te geven. De jaarverslagen, monitor, peilingen, evaluaties en onderzoeken geven input voor bijstelling van het Ondersteuningsplan.

Het samenwerkingsverband gebruikt een monitor/kengetallensysteem, aan de hand waarvan de ontwikkelingen binnen het samenwerkingsverband kunnen worden gevolgd. Hierbij gaat het om informatie als leerlingenaantallen, verwijzings- en deelnamepercentages en aantallen thuiszitters. Op basis van deze kwantitatieve informatie wordt nagegaan wat de effecten zijn van bepaalde (beleids)keuzes. Waar mogelijk worden bestaande gegevensbronnen benut, zodat de administratieve lasten beperkt blijven.

Het samenwerkingsverband streeft een kwaliteitsgerichte cultuur na. Tijdens vergaderingen is ruimte voor informatie-uitwisseling, kennis-delen, intervisie en reflectie. Het samenwerkingsverband organiseert een beperkt aantal professionaliseringsactiviteiten, voornamelijk bedoeld ter stimulering of aanjager van de schoolbestuurlijke verantwoordelijkheid voor kwaliteit en scholing.

Er wordt verantwoording over de kwaliteit afgelegd aan interne en externe stakeholders.

6.1 Kwaliteitskalender

Documenten: plannen	Wanneer	Wie	
Ondersteuningsplan	Een keer per vier jaar voor 1 mei	Bestuur swv	
Document basisondersteuning	Eén keer per vier jaar of na vaststelling van de landelijke norm	Bestuur swv	
Schoolondersteuningsprofiel (<i>wordt onderdeel van schoolgids</i>)	Jaarlijks voor 1 augustus	Scholen/schoolbesturen	Actueel SOP op website van de school
Ontwikkelagenda passend onderwijs en zorg voor jeugd	Een keer per twee jaar	Bestuur swv Gemeenten Swv-vo + MBO	
Beleidsnotitie PO/VO	Jaarlijks voor 1 oktober	Bestuur swv swv-vo	
Begroting	Jaarlijks voor 1 januari	Bestuur swv	
Protocollen / werkwijzen / reglementen / richtlijnen (Handboek)	Evaluëren en bijstellen volgens planning		
Documenten: verantwoording			
Jaarverslag (bestuursverslag, verslag van de toezichthouder en financieel verslag)	Jaarlijks voor 1 juli	Bestuur swv ALV	Inclusief monitorgegevens
Verantwoording middelen passend onderwijs in jaarverslag schoolbesturen	Jaarlijks voor 1 juli	Scholen/Schoolbesturen	
Managementrapportage financieel	Drie keer per jaar (kwartaal)	Bestuur swv	
Jaarverslag CvT	Jaarlijks voor 1 oktober	CvT	
Jaarverslag OPR	Jaarlijks voor 1 april	OPR	
Gesprekscyclus			
Voortgangsgesprekken met schoolbesturen	Jaarlijks voor 1 juli	Coördinator	
Voortgangsgesprekken medewerkers die werkzaamheden verrichten voor samenwerkingsverband	Jaarlijks voor 1 juli	Coördinator	
Functionerings/beoordelingsgesprek coördinator	Jaarlijks	Secretaris bestuur swv	
Evaluatie en onderzoeken			
Leerlingpeiling	Een keer per vier jaar	Scholen/Schoolbestuur	
Ouderpeiling	Een keer per vier jaar	Scholen/Schoolbestuur	Uitgevoerd op swv niveau 2017
Personeelspeiling	Een keer per vier jaar	Scholen/Schoolbestuur	
(Zelf)evaluatie onderdelen	Volgens nog op te stellen planning		
Zelfevaluatie toezichthoudend orgaan	Jaarlijks	ALV	
Inspectie-onderzoek	Een keer per vier jaar	Bestuur swv Schoolbestuur	Mei 2022

6.2 Klachten en geschillen

Bij het samenwerkingsverband is een groot aantal besturen, relaties en samenwerkende partijen betrokken. In de samenwerking kan verschil van mening ontstaan, partijen kunnen het oneens zijn met besluiten die zijn genomen, of er kunnen klachten zijn over de wijze waarop het samenwerkingsverband het beleid uitvoert. Er zijn verschillende mogelijkheden om in deze situaties tot een oplossing te komen. In eerste instantie wordt getracht om via een gesprek onderling te komen tot een oplossing. Komen partijen er onderling niet uit, dan kan een externe worden ingeschakeld voor bemiddeling; bijvoorbeeld de vertrouwenspersoon van een bevoegd gezag, een onderwijsconsulent, de vertrouwensinspecteur etc. Eventueel kan daarna een meer formele route worden ingeslagen. Informatie over de verschillende mogelijkheden en de bijbehorende procedures is te vinden op:

www.onderwijsgeschillen.nl

Schoolbesturen hebben een grote rol in de uitvoering van passend onderwijs. Voor klachten over bijvoorbeeld de inzet van ondersteuning is het schoolbestuur het eerste aanspreekpunt.

Het samenwerkingsverband is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie, de geschillencommissie passend onderwijs en bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring.

Contactgegevens:

Onderwijsgeschillen

Postbus 85191

3508 AD Utrecht

info@onderwijsgeschillen.nl

7. Communicatie en informatie

Het succes van het samenwerkingsverband hangt voor een groot deel samen met communicatie tussen allerlei betrokkenen op allerlei niveaus. Belangrijk is dat bij elke vorm van communicatie de inhoud / de ontwikkeling van het kind leidraad is. Vanzelfsprekend ontkomen we er niet aan om ook te communiceren over middelen, voorwaarden, financiën en bevoegdheden, maar uitgangspunt in de communicatie is dat het altijd in relatie met de inhoud gebeurt. Eveneens is transparantie uitgangspunt, vanzelfsprekend met inachtneming van privacy als het om persoonlijke aangelegenheden gaat.

Binnen het samenwerkingsverband liggen taken en verantwoordelijkheden grotendeels bij de schoolbesturen. Dit betekent dat schoolbesturen verantwoordelijk zijn voor de communicatie naar en met hun personeel, ouders en leerlingen. Het samenwerkingsverband is hierbij hoofdzakelijk faciliterend, door het verstrekken van informatie via de website en door middel van het publiceren van nieuwsbrieven.

Het samenwerkingsverband heeft een overlegstructuur ingericht voor overleg met diverse interne en externe geledingen. Een actueel overzicht van overlegorganen, werkgroepen en netwerken is te vinden op de website van het samenwerkingsverband, evenals een jaarplanning van bijeenkomsten.

In de verbeteraanpak passend onderwijs van de regering zijn diverse maatregelen benoemd die te maken hebben met communicatie en vanuit een eigen analyse is verbetering mogelijk. We gaan communicatie explicieter richten op de leraar en geven de leraar een grotere stem. We gaan leerlingen beter betrekken, zeker als het om besluiten over hun eigen benodigde ondersteuning gaat. Afgestemd op de leeftijd en het vraagstuk. We gaan de informatievoorziening aan verschillende doelgroepen verbeteren door o.a. modernisering van de website en de nieuwsbrievenfunctie. We gaan aan de slag met de wettelijke opdracht om een steunpunt voor ouders en jeugd in te richten.

**Ontwikkelpunt:
De leraar aan zet**

**Ontwikkelpunt:
De leerling betrekken**

**Ontwikkelpunt:
Informatie en steunpunt ouders en jeugd**

7.1 Informatiebeveiliging en privacy

Het samenwerkingsverband heeft te maken met verwerking van persoonsgegevens als het gaat om onder meer aanvragen toelaatbaarheid en (dreigende) thuiszittersproblematiek. Ook beschikt het samenwerkingsverband over een groot bestand met mailadressen van professionals en privépersonen.

Het samenwerkingsverband heeft een privacyreglement opgesteld en Informatiebeveiliging en privacy beleid vastgesteld.

De functionaris gegevensbescherming is Lars Zegers (info@fgadviesnoord.nl)
Tel. 06-40751163

8. Financiën

Het samenwerkingsverband is een zelfstandige juridische eenheid met een eigen financiële huishouding. Transparantie over besluitvorming en toewijzing van middelen is essentieel en kwaliteit van de bedrijfsvoering is van belang. Het samenwerkingsverband werkt met een meerjarenbegroting voor de middellange termijn en een jaarbegroting voor ieder boekjaar. In deze begrotingen wordt een koppeling gelegd tussen de doelstellingen en de inzet van de beschikbare financiële middelen. Uitgangspunt is dat ondersteuningsmiddelen zoveel mogelijk ten goede komen aan het primaire proces. De meerjarenbegroting is opgenomen in de bijlage.

Na aftrek kosten van de leerlingen in het speciaal (basis)onderwijs cluster 3 en 4 en de organisatiekosten van het samenwerkingsverband 22.01, ontvangen de aangesloten schoolbesturen ondersteuningsmiddelen op basis van het 'schoolmodel'. Dit houdt in dat het aantal ongewogen basisschoolleerlingen per schoolbestuur het ondersteuningsbudget bepaalt.

Vanwege de toenemende vraag naar bekostiging van intensievere vormen van ondersteuning, heeft het samenwerkingsverband beleid vastgesteld met een looptijd tot augustus 2026. Voor de periode van het Ondersteuningsplan werkt het samenwerkingsverband met een extra populatiegebonden inzet voor speciale scholen. De SBO en SO scholen in de regio ontvangen zogenaamde 'plusarrangementen', waarmee zij in staat zijn maatwerk te bieden aan leerlingen. Daarnaast wordt er budget gereserveerd voor thuiszitters en voor hoogbegaafde kinderen met een complexe zorg- en ondersteuningsvraag.

Sinds de start van passend onderwijs stuurt het samenwerkingsverband op de inzet van middelen en zijn er geen overbodige reserves opgebouwd.

Vereenvoudiging bekostiging

Per 1 januari 2023 gaat de vereenvoudiging bekostiging van kracht, met consequenties voor de bekostiging van samenwerkingsverbanden. De peildatum verschuift naar 1 februari. De systematiek van overdrachten naar het speciaal basisonderwijs verandert. De aparte berekening voor grensverkeer SBO en groei SO komt te vervallen.

In het Ondersteuningsplan moet een bepaling worden opgenomen, waarin is beschreven op welke wijze het samenwerkingsverband eventuele bijzondere groei van het SO opvangt (uitwerken op basis van aangekondigde landelijke handreiking).

In de Meerjarenbegroting vanaf 2022 zijn de wijzigingen van de vereenvoudiging bekostiging nog niet zichtbaar, omdat de uitwerkingen en rekenmodellen nog niet beschikbaar zijn.

Verantwoording

Schoolbesturen zijn transparant over de inzet van middelen en leggen verantwoording af over de rechtmatigheid en de doelmatigheid van de inzet van de middelen. Het samenwerkingsverband verantwoordt zich door middel van een (financieel) jaarverslag.

Ondersteuning

Het samenwerkingsverband wordt bij de uitvoering van de financiële administratie ondersteund door Onderwijsbureau Meppel.

9. Ontwikkelpunten planperiode

Naast het borgen van werkwijzen gaat het samenwerkingsverband de komende vier jaar met een aantal specifieke verbeterpunten en/of nieuwe opdrachten aan de slag. Deze ontwikkelpunten worden jaarlijks uitgewerkt in een jaarplan.

1. *Steeds inclusiever*

Definiëren van het begrip ‘steeds inclusiever onderwijs’ (wat verstaan we er onder en wat streven we na) en het opstellen van een plan van aanpak hoe naar dit streefbeeld wordt toegewerkt.

(Doel 1, Hoofdstuk 4)

2. *Basisondersteuning*

De afgesproken beschrijving van de basisondersteuning afzetten tegen de landelijke norm en nagaan wat dit betekent, ook in het licht van de ontwikkeling ‘steeds inclusiever onderwijs’.

(Doel 1, Hoofdstuk 4)

3. *De leraar aan zet*

De leraar beter betrekken bij het maken van keuzes over de inrichting van ondersteuning en hen voldoende toerusten om de ondersteuning te bieden.

Doel 2 en 6, hoofdstuk 7)

4. *De leerling betrekken bij het nemen van goede besluiten (hoorrecht)*

We gaan leerlingen beter betrekken, zeker als het om besluiten over hun eigen benodigde ondersteuning gaat. Afgestemd op de leeftijd en het vraagstuk.

(Doel 4 en 6, hoofdstuk 7)

5. *Informatievoorziening en steunpunt voor ouders en jeugd*

De informatievoorziening aan leraren, ouders en leerlingen wordt verbeterd.

(Doel 6, hoofdstuk 7)

6. *Ontsluiten en benutten expertise*

Er voor zorgen dat de beschikbare expertise beschikbaar komt op de plek waar de leerling zich bevindt. Door ontschotten en samenwerken.

(Doel 1, 3, 5, hoofdstuk 4)

7. *Van leerplicht naar leerrecht* (en ontwikkelrecht)

In samenwerking met gemeenten en zorgaanbieders worden voor kinderen met een vrijstelling van onderwijs, meer mogelijkheden gecreëerd om zich te ontwikkelen. Bijvoorbeeld door het opzetten van onderwijs-zorg-arrangementen.

(Doel 5, hoofdstuk 4)

8. *Doorbraakaanpak*

In samenwerking met gemeenten is een doorbraakaanpak afgesproken. In deze doorbraakaanpak wordt afgesproken op welke wijze een oplossing wordt geforceerd als het onderwijs, gemeenten en (jeugd)zorg niet lukt om tot een gezamenlijk aanbod te komen.

(Doel 5, hoofdstuk 4).

9. Governance

Heroverwegen en bijstellen van het huidige organisatiemodel. In een nieuw of bijgesteld model dient zowel het eigenaarschap van schoolbesturen, als het onafhankelijk intern toezicht goed tot zijn recht te komen.

(Doel 7, hoofdstuk 5)

10. Samenwerking maakt sterker

Vergroten van het inzicht in effectieve vormen van samenwerking. Op het niveau van 'collaboratie'⁷ is samenwerking het meest effectief. Als de specifieke ambitie erom vraagt, creëren we de voorwaarden waardoor 'collaboratieve samenwerking' kan ontstaan. Succesvolle werkwijzen zichtbaar maken en hier gezamenlijk op reflecteren.

⁷ Raamwerk voor effectieve samenwerking, Jantien Gerdes 2021

samenwerkingsverband

Passend Onderwijs PO 22.01

Basisondersteuning

van ambitiedocument naar beschrijving van de praktijk

maart 2022

Email: info@swv2201po.nl

Website: www.passendonderwijs-po-22-01.nl

Bestuursnr.: 21583

KvK: 59106883

Inhoud

Inhoud	35
1 Inleiding.....	36
2 Uitwerking basisondersteuning	38
2.1 Onderwijs & ondersteuning.....	38
2.1.1 Standaarden inspectie	38
2.1.2 Standaarden Referentiekader	39
2.1.3 Standaarden samenwerkingsverband	40
2.1.4 Standaarden Schoolbestuur.....	44
3 Uitwerking kwaliteit.....	45
3.1 Kwaliteit	45
3.1.1 Standaarden Inspectie	45
3.1.2 Standaarden Referentiekader	46
3.1.3 Standaarden samenwerkingsverband	47
3.1.4 Standaarden schoolbestuur	48

1 Inleiding

Basisondersteuning is een belangrijk begrip binnen passend onderwijs. Basisondersteuning is datgene wat alle scholen binnen het samenwerkingsverband minimaal moeten kunnen bieden aan leerlingen. In een definitie gevat: *Basisondersteuning is het geheel aan preventieve en licht curatieve interventies, die binnen de ondersteuningsstructuur van de school, evt. in samenwerking met ketenpartners, planmatig en op overeengekomen kwaliteitsniveau worden uitgevoerd*⁸. Als een leerling meer of andere ondersteuning nodig heeft dan in de basisondersteuning kan worden geboden, komt hij of zij in aanmerking voor ‘extra ondersteuning’. Het samenwerkingsverband bepaalt wat er onder basisondersteuning en onder extra ondersteuning wordt verstaan. De uitwerking hiervan verschilt per samenwerkingsverband.

Binnen het samenwerkingsverband 22-01 is ‘extra ondersteuning’ uitsluitend de deelname aan speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs. Alle andere vormen van ondersteuning vallen onder de basisondersteuning. Het samenwerkingsverband kiest er dus voor om toe te werken naar een ‘hoog’ niveau van basisondersteuning. Deze keuze sluit aan bij de uitgangspunten van het samenwerkingsverband om zoveel mogelijk verantwoordelijkheden te beleggen bij de schoolbesturen en zoveel mogelijk middelen in te zetten op schoolniveau. Een ‘hoog’ niveau van basisondersteuning betekent dat scholen veel kunnen bieden aan kinderen. Zij hoeven dit niet allemaal zelf te doen; scholen kunnen externen inschakelen om de benodigde ondersteuning (op school) te realiseren.

Vanuit de wettelijke taken is het voor het samenwerkingsverband van belang om zicht te houden op de kwaliteit van de ondersteuning. Het is immers zaak om ervoor te zorgen dat leerlingen binnen ieder schoolbestuur in gelijke mate de ondersteuning krijgen waar zij recht op hebben. Het samenwerkingsverband maakt daartoe heldere kwaliteitsafspraken en zorgt voor een goede kwaliteitstoetsing. In dit document worden de kwaliteitsafspraken beschreven. Daarbij moet opgemerkt worden dat het beschrijven van kwaliteitsafspraken spanning met zich mee brengt tussen:

- concreet maken versus ruimte geven aan schoolbesturen om eigen invulling te geven.
- aansluiten bij de huidige realiteit versus ambities.

Het document is in schooljaar 2015/2016 opgesteld door een werkgroep bestaande uit Elizabeth Kraster, Yvonne Blankenstijn, Willemijn van der Laan en Immy Rorije en vastgesteld als ambitiedocument. In 2019-2020 heeft evaluatie en enige aanpassing plaatsgevonden. De omschrijving van de basisondersteuning werd breed gedeeld. Tegelijkertijd is geconstateerd dat de realisatie van de basisondersteuning sterk afhankelijk is van de leraar, klas, school, schoolbestuur en grote kwetsbaarheid in zich draagt. In situaties van ziekte en vervanging is de basisondersteuning niet geborgd. Ook zijn enkele gemeenschappelijke onderwerpen benoemd, die om verbetering vragen. Met deze constatering is het document in 2020 voor vier jaar vastgesteld.

In de verbeteraanpak passend onderwijs 2020 is aangekondigd dat er een landelijke norm voor basisondersteuning komt. In het Ondersteuningsplan 2022-2026 is afgesproken dat de landelijke norm voor basisondersteuning zal worden afgezet tegen onze eigen beschrijving, in het licht van de ontwikkeling ‘naar steeds inclusiever onderwijs’. Als de landelijke norm lager ligt dan het huidige niveau van basisondersteuning, gaan we na hoe we de huidige ‘hoge lat’ kunnen borgen.

Het Ondersteuningsplan beschrijft de missie en visie, de doelen en de organisatie van het samenwerkingsverband. Voor een goed begrip van dit document raden wij u aan het Ondersteuningsplan te lezen.

Leeswijzer

Het document is opgedeeld in twee hoofdstukken:

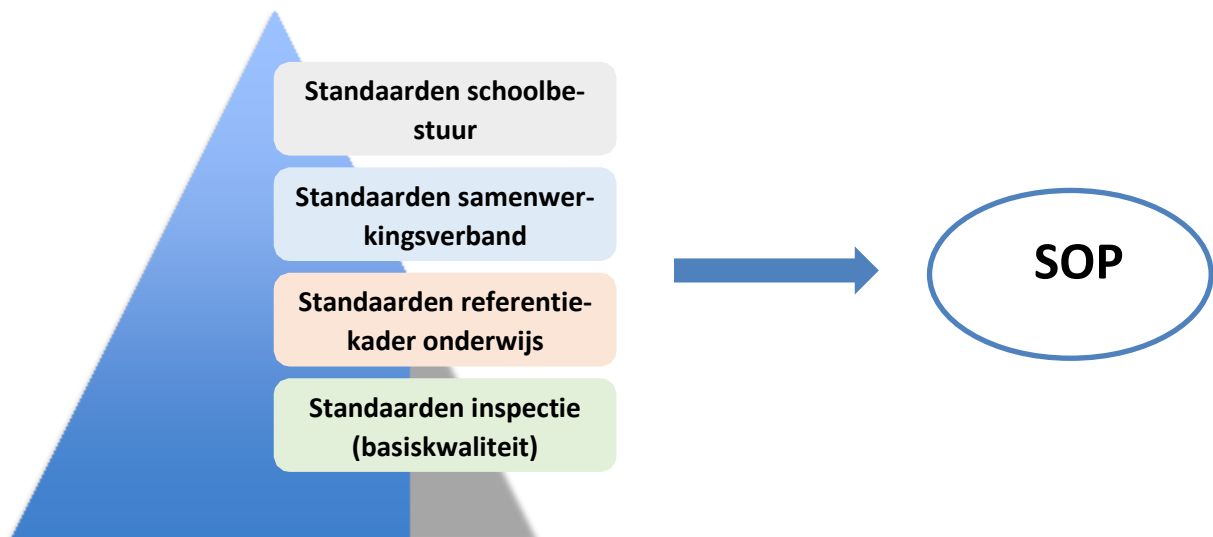
1. Onderwijs & ondersteuning
2. Kwaliteit

⁸ Bron: Referentiekader passend onderwijs

Binnen elk thema maken we onderscheid in vier soorten standaarden.

1. **Standaarden inspectie (basiskwaliteit):** Goede ondersteuning begint bij goed onderwijs; de basiskwaliteit. Alle scholen voldoen aan de indicatoren van het toezichtkader van de inspectie.
2. **Standaarden referentiekader:** De sectororganisaties hebben op basis van de wet op passend onderwijs een zogenaamd referentiekader vastgesteld⁹. Dit referentiekader biedt een geheel van werkwijzen en afspraken waarnaar schoolbesturen en samenwerkingsverbanden zich richten bij de vormgeving van passend onderwijs. Via de PO-Raad hebben de schoolbesturen zich aan dit document gecommitteerd.
3. **Standaarden samenwerkingsverband:** Het samenwerkingsverband maakt aanvullend op de basiskwaliteit en het referentiekader kwaliteitsafspraken over de basisondersteuning.
4. **Standaarden schoolbestuur/school:** Het samenwerkingsverband legt veel taken en verantwoordelijkheden bij de schoolbesturen. Het samenwerkingsverband bepaalt het niveau van basisondersteuning; schoolbesturen bepalen zelf hoe zij daar invulling aan geven. In dit document is het blok 'standaarden schoolbestuur/school' leeg. Hieraan wordt op schoolbestuurlijk niveau invulling gegeven.

Het geheel tezamen vormt de input voor het schoolondersteuningsprofiel.

⁹ Het referentiekader is opgesteld op 21 februari 2012 en vastgesteld na afronding van het wetgevingstraject passend onderwijs, door PO-Raad, VO-raad, AOC Raad, MBO Raad.

2 Uitwerking basisondersteuning

2.1 Onderwijs & ondersteuning

2.1.1 Standaarden inspectie

Waarderingskader inspectie 2021

OP1. Aanbod

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding

De school volgt de ontwikkeling van haar leerlingen en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning.

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen

Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat om te leren en zich te ontwikkelen.

OP4. Onderwijstijd

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken.

OP6. Afsluiting

De afsluiting van het onderwijs verloopt zorgvuldig.

SK1. Veiligheid

De school zorgt voor een veilige omgeving voor leerlingen.

SK2. Schoolklimaat

De school heeft een schoolklimaat dat bijdraagt aan het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.

OR1. Resultaten

De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

OR2. Sociale en maatschappelijke competenties

De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de verwachtingen van het vervolgonderwijs en de maatschappij.

Aanvullend voor speciaal onderwijs

OP5. Praktijkvorming/stage

De voorbereiding, uitvoering en begeleiding van de praktijkvorming is doeltreffend.

2.1.2 Standaarden Referentiekader

1. De school heeft, binnen de door het samenwerkingsverband gestelde marge, een ondersteuningsaanbod voor preventieve en (licht) curatieve (onderwijs)ondersteuning;
 2. De school hanteert voor haar onderwijsondersteuning de eisen die het toezichtkader van de onderwijsinspectie stelt aan Zorg en begeleiding;
 3. Het onderwijsondersteunend en onderwijsgevend personeel voldoet aan de professionele eisen zoals o.a. vastgelegd in het Besluit bekwaamheidseisen (2005).
- Op de school is sprake van kwalitatief goed onderwijs en ondersteuning (koppeling met standaarden van de inspectie)
 - Er is sprake van een handelingsgerichte, opbrengstgerichte en planmatige aanpak.
 - De school signaleert leer- en opvoedingsproblemen tijdig en brengt de ondersteuningsbehoeften van kinderen tijdig in kaart.
 - De school pleegt tijdig interventies als de ontwikkeling van de leerling anders verloopt dan verwacht.
 - De school heeft een aanbod voor leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie (conform de protocollen).
 - De school biedt onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie.
 - De school maakt gebruik van (ortho)pedagogische en/of (ortho)didactische programma's en methodieken gericht op sociale veiligheid en het voorkomen van gedragsproblemen.
 - De school heeft een protocol voor medische handelingen;
 - De school biedt curatieve zorg en ondersteuning samen met ketenpartners
 - De school draagt zorg voor fysieke toegankelijkheid en de beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen met een (meervoudige) lichamelijke handicap.

2.1.3 Standaarden samenwerkingsverband

Algemeen

Deskundigheid

De school/schoolbestuur beschikt over:

- kwalitatief sterke leraren, die verantwoordelijkheid nemen om in samenwerking met collega's en ouders, passend onderwijs aan kinderen te bieden.
- een deskundige gekwalificeerde intern begeleider (HBO+)
- een orthopedagoog-generalist.

Er is een duidelijke taakverdeling tussen directie, interne begeleider, leraar en andere functionarissen binnen de school/schoolbestuur.

Tijd & aandacht

De school/schoolbestuur zorgt ervoor dat er voldoende tijd en aandacht beschikbaar is om tegemoet te komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerlingen. Hierbij gaat het om afgestemde instructie, ondersteuning bij verwerking en inoefening, contact/coaching bij persoonlijke ontwikkeling, werkhouding en gedrag, evaluatie en toetsing.

Voorzieningen en materialen

De organisatie of structuur van de ondersteuning op school wordt op zowel leerling-, groeps-, als schoolniveau gekenmerkt door de volgende uitgangspunten:

- Preventief & pro-actief
- Handelingsgericht
- Opbrengstgericht
- Planmatig
- Uitgaan van onderwijs- en ondersteuningsbehoeften
- Interactioneel referentiekader¹⁰
- Eén gezin, één plan

1. De school beschikt over een leerlingvolgsysteem.
2. De school heeft beleid ten aanzien van compenserende maatregelen.
3. De school/schoolbestuur stelt alles in het werk om situaties van thuiszitten van leerlingen zoveel mogelijk te voorkomen en zet indien nodig tijdelijke maatwerkoplossingen in (evt. in samenwerking met zorg).

Samenwerking

- De school werkt samen met de ouders: De school bespreekt met ouders de ontwikkeling van het kind, de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften, inzet van ondersteuning op school en maakt zo mogelijk afspraken met ouders over de gewenste ondersteuning (oefenen) thuis.
- De school werkt samen met de leerplichtambtenaar.
- De school draagt zorg voor een goede overdracht van leerlingen met ondersteuningsbehoeften vanuit de voorschoolse periode naar school, tussen scholen en naar het voortgezet onderwijs.
- Als de leerling 'zorg' nodig heeft (persoonlijke verzorging, verpleging of begeleiding) wordt deze inzet aangevraagd bij en in samenwerking met gemeente, zorgverzekeraar en/of zorgkantoor op school gerealiseerd.

¹⁰

We lokaliseren 'problemen' niet alleen in het kind, maar kijken naar 'dit kind in deze groep bij deze leerkracht in deze school en met deze ouders'. We brengen daarbij alle factoren in kaart en richten ons op de interacties (en de effecten daarvan) tussen het kind, medeleerlingen, leerkracht en ouders.

Leesproblemen en dyslexie

Deskundigheid

- Leraren hebben kennis van leerlijnen lezen, taal en spellen, en bieden kwalitatief goed leesonderwijs. Leraren weten op basis van welke informatie zij vroegtijdig (potentiële) leesproblemen bij leerlingen kunnen signaleren en kunnen effectieve interventies toepassen.
- De school/schoolbestuur beschikt over een deskundige op het gebied van leesproblemen en dyslexie.

Voorzieningen en materialen

- De school biedt kwalitatief goed leesonderwijs.
- De school werkt volgens de uitgangspunten van het protocol leesproblemen en dyslexie.
- De school beschikt over actuele en valide toetsinstrumenten om de leesontwikkeling van kinderen in kaart te brengen
- De school werkt met behulp van effectieve (remediërende) methodieken en aanpakken en ondersteunende en compenserende materialen en hulpmiddelen.

Samenwerking

De school is op de hoogte van de voorwaarden en procedure om in aanmerking te komen voor door de gemeente vergoede dyslexiezorg en verzorgt de aanvraag indien dit voor een leerling aan de orde is. De school werkt in overleg met ouders, samen met een dyslexiebehandelaar, indien de leerling door de gemeente vergoede dyslexiezorg krijgt.

Rekenproblemen/dyscalculie

Deskundigheid

- Leraren hebben kennis van leerlijnen rekenen en wiskunde, bieden kwalitatief goed rekenonderwijs en weten op basis van welke informatie zij vroegtijdig (potentiële) rekenproblemen bij leerlingen kunnen signaleren en analyseren en kunnen effectieve interventies toepassen.
- De school/schoolbestuur beschikt over een deskundige op het gebied van ernstige rekenproblemen en dyscalculie.

Voorzieningen en materialen

- De school biedt kwalitatief goed rekenonderwijs.
- De school werkt volgens de uitgangspunten van het 'Protocol reken- en wiskunde problemen en dyscalculie'.
- De school beschikt over actuele en valide toetsinstrumenten om de ontwikkeling op het gebied van ruimtelijk inzicht en rekenen van kinderen in kaart te brengen
- De school zet, indien nodig, een afgestemd leerstofaanbod in dat gebaseerd is op ambitieuze en realistische doelen voor de leerling.
- De school werkt met behulp van effectieve (remediërende) methodieken en aanpakken en ondersteunende en compenserende materialen en hulpmiddelen.

Nederlands als Tweede Taal (NT2)¹¹

Deskundigheid

- *De school/schoolbestuur beschikt over een NT2-specialist*

Voorzieningen en materialen

- De school maakt indien wenselijk gebruik van adaptieve of niveau-toetsen
- De school zet een afgestemd leerstofaanbod in dat gebaseerd is op ambitieuze en realistische doelen voor de leerling.
- De school werkt met behulp van effectieve methodieken en aanpakken en ondersteunende en materialen en hulpmiddelen.

Samenwerking

- De school werkt samen met Nidos, vluchtelingenwerk

¹¹ Ondersteuningsmiddelen zijn niet bedoeld voor NT2. Hiervoor stelt OCW aparte geldstromen beschikbaar. Omdat er landelijk veel discussie plaatsvindt over dit thema en scholen praktische vragen stellen, is er voor gekozen om dit onderwerp wel in de beschrijving van de basisondersteuning op te nemen.

Onderwijs aan minder begaafde leerlingen

Deskundigheid

- Leraren hebben kennis van de ontwikkeling van minder begaafde leerlingen en de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften die hierbij naar voren kunnen komen.
- Leraren kunnen verstandelijke beperking/minder begaafdheid bij leerlingen op jonge leeftijd signaleren en kunnen hun didactische aanpak hier op afstemmen.
- De school/schoolbestuur beschikt over een deskundige op het gebied van minder begaafdheid.

Voorzieningen en materialen

- De school maakt indien wenselijk gebruik van adaptieve of niveau-toetsen
- De school zet een afgestemd leerstofaanbod in dat gebaseerd is op een specifieke leerlijn, gekoppeld aan een uitstroomprofiel.
- De school stelt ambitieuze en realistische doelen op voor de leerling.
- De school beschikt over afgestemde leermaterialen.

Samenwerking

- De school werkt samen met gespecialiseerde instellingen uit het jeugdveld (Ambique, Mee-Drenthe, Promens-Care etc.)

Onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen

Deskundigheid

- Leraren hebben kennis van de ontwikkeling van meer- en hoogbegaafde leerlingen en de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften die hierbij naar voren kunnen komen.
- Leraren kunnen hoogbegaafdheid bij leerlingen op jonge leeftijd signaleren en kunnen hun didactische aanpak hierop afstemmen.
- De school/schoolbestuur beschikt over een deskundige op het gebied van hoogbegaafdheid.

Voorzieningen en materialen

- De school beschikt over een instrument om hoogbegaafdheid te signaleren
- De school heeft beleid ten aanzien van compacten, verrijken en versnellen.
- De school zet een afgestemd leerstofaanbod in dat gebaseerd is op ambitieuze en realistische doelen voor de leerling.
- De school beschikt over uitdagende leermaterialen.
- *De school/schoolbestuur biedt, indien nodig en realiseerbaar, de leerling gelegenheid om een deel van de leertijd (digitaal) samen te werken met ontwikkelingsgelijken.*

Samenwerking

-

Sociale competenties en voorkomen van gedragsproblemen

Deskundigheid

- Leraren hebben kennis van sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen en de knelpunten die zich kunnen voordoen in het functioneren op school, als de sociaal-emotionele ontwikkeling anders verloopt. Leraren kunnen hun pedagogische aanpak afstemmen op de leerling.
- De school/schoolbestuur beschikt over een gedragspecialist / orthopedagoog met specialisme gedrag.
- De school beschikt over een coördinator pestbeleid en een medewerker die fungeert als aanspreekpunt bij pesten¹².

Voorzieningen en materialen

- Er heerst op school een positief pedagogisch klimaat.
- De school heeft een aanbod voor het versterken van sociale competenties
- De school beschikt over een pestprotocol
- De school beschikt over gestandaardiseerde toetsen en instrumentarium voor het in kaart brengen van sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen
- De school monitort de sociale veiligheid op school, waaronder het welbevinden van leerlingen¹³.
- De school beschikt over (ortho)pedagogische methodieken en ondersteunende hulpmiddelen
- De school/schoolbestuur heeft een actuele meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld.
- De school voert sociaal veiligheidsbeleid¹⁴.

Samenwerking

- De school werkt samen met gemeentelijke voorzieningen (maatschappelijke werk / het Centrum voor Jeugd en Gezin)
- De school werkt samen met behandelaars van gespecialiseerde instellingen uit het jeugdveld (Accare, GGZ, Yorneo etc.) op basis van één gezin, één plan.

Medische /fysieke

Deskundigheid

- Leraren hebben algemene kennis van motorische en gezonde ontwikkeling van kinderen en kunnen achterstanden in motorische ontwikkeling herkennen en op advies van deskundigen eenvoudige interventies toepassen.
- De school/schoolbestuur beschikt over paramedici (ergotherapeut en verpleegkundige)¹⁵

Voorzieningen en materialen

- De school beschikt over een protocol medicijngebruik en medisch handelen.
- De school is rolstoeltoegankelijk.
- De school beschikt over een ruimte voor verzorging en/of verrichten van kleine medische handelingen.
- De school werkt mee aan het lenen, huren of verkrijgen van materialen en hulpmiddelen die zieke leerlingen of leerlingen met een beperking nodig hebben om deel te kunnen nemen aan het onderwijsleerproces.

Samenwerking

- De school werkt samen met de Jeugdarts en/of jeugdverpleegkundige CJG/GGD.
- De school werkt samen met Onderwijs aan Zieke Leerlingen (OZL) bv. via Cedin.
- De school werkt samen met LWOE, voor onderwijskundige begeleiding van kinderen met epilepsie.
- Voor de inzet van verzorging, verpleging en begeleiding (niet zijnde onderwijsbegeleiding) op school, wordt een beroep gedaan op de Jeugdwet (gemeente) en/of het Zorgkantoor en/of de zorgverzekeraar.
- De school werkt samen met Visio (cluster 1) voor de ondersteuning van leerlingen met visuele problematiek
- De school werkt samen met Kentalis (cluster 2) voor de ondersteuning van leerlingen met auditieve problematiek

¹² Wettelijke verplichting

¹³ Wettelijke verplichting

¹⁴ Wettelijke verplichting

¹⁵ Dit wordt geregeld met ondersteuningsmiddelen van het swv via de gezamenlijke Noordelijke samenwerkingsverbanden.

2.1.4 Standaarden Schoolbestuur

Indien gewenst aan te vullen door het betreffende schoolbestuur

3 Uitwerking kwaliteit

3.1 Kwaliteit

3.1.1 Standaarden Inspectie

Waarderingskader inspectie 2021

KA1. Visie, ambities, doelen

Het bestuur en de school heeft een gedragen visie op goed onderwijs, heeft daarvoor ambities en doelen en stuurt op het behalen er van.

KA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Het bestuur en de school realiseert de doelen voor goed onderwijs, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

KA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

Het bestuur en de school evalueert en analyseert systematisch of zij de doelen realiseert en verantwoordt zich daarover. Ze stelt, wanneer nodig, het schoolbeleid bij en betreft interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

3.1.2 Standaarden Referentiekader

- De school heeft een ondersteuningsprofiel dat deel uitmaakt van een dekkend regionaal aanbod van onderwijs-ondersteuning. Het profiel voldoet tenminste aan het overeengekomen niveau van basisondersteuning.
- De school krijgt ondersteuningsmiddelen op basis van een transparante toewijzingssystematiek.
- De school betreft ouders bij beslissingen die hun kind betreffen en biedt ouders toegang tot informatie en tot begeleiding bij de toewijzing van extra onderwijs-ondersteuning.
- De school bewaakt de kwaliteit van het ondersteuningsprofiel en betreft ouders/leerlingen/studenten bij de be-oordeling daarvan.
- De school bewaakt dat medewerkers voldoen aan de professionele functie-eisen behorend bij het ondersteu-ningsprofiel.
- De school heeft binnen de onderwijs-ondersteuningsstructuur toegang tot ondersteuning voor leraren en leer-lingen bij specialistische (ortho)pedagogische, (ortho)didactische en psychosociale problemen.
- De school waarborgt voor al haar leerlingen een effectieve overdracht van en naar een andere school of sector.
- De school heeft de medezeggenschap over het ondersteuningsprofiel en de ondersteuningsmiddelen conform WMS/WOR geregeld.
- De school hanteert in voorkomende gevallen transparante procedures voor bezwaar en geschillen.
- De school legt (achteraf) verantwoording af over de besteding van de toegekende ondersteuningsmiddelen en de behaalde resultaten.

3.1.3 Standaarden samenwerkingsverband

- De school wordt door de inspectie als voldoende beoordeeld (geen sprake van specifiek vervolgtoezicht) en de inspectie oordeelt op alle onderscheiden indicatoren dat de school voldoende presteert.
- De school biedt basisondersteuning op het afgesproken niveau voor leerlingen die dit nodig hebben.
- De school heeft de basisondersteuning beschreven in het schoolondersteuningsprofiel. Dit schoolondersteuningsprofiel is actueel, leesbaar, schoolspecifiek, nauwkeurig en stemt overeen met de praktijk in de school.
- De school/schoolbestuur evalueert periodiek de kwaliteit van de basisondersteuning en betreft daarbij de effectiviteit van inzet van middelen en de tevredenheid van ouders en leerlingen.
- De school werkt planmatig aan verbetering van de basisondersteuning.
- De school/schoolbestuur nodigt andere scholen/schoolbesturen van het samenwerkingsverband uit om te leren van succesvolle aanpakken en werkwijzen en benut de kennis en ervaring van andere scholen/schoolbesturen om de eigen werkwijze te verbeteren.
- Het schoolbestuur verantwoordt zich aan het samenwerkingsverband over de kwaliteit van de basisondersteuning en de beoogde verbeteringen.

3.1.4 Standaarden schoolbestuur

Indien gewenst aan te vullen door het betreffende schoolbestuur

samenwerkingsverband

Passend Onderwijs PO 22.01

Werkwijzer Commissie van Toelaatbaarheid

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	51
2. Commissie van Toelaatbaarheid (CvT)	52
3. Procedure bij aanvraag Toelaatbaarheidsverklaring SO, SBO en arrangement SO-HB	53
Arrangement SO-HB (UnIQ)	53
Deskundigenadvies	53
4. Richtlijnen voor de beoordeling van de TLV aanvraag	54
Richtlijnen SBO	54
Criteria SO cluster 3 en 4	57
5. Termijnen	58
6. Administratie en beheer	58
7. Persoonsgegevens	58
8. Klachten en geschillen	58
9. Bekostigingscategorieën TLV	59

1. Inleiding

Toewijzen van toelaatbaarheidsverklaringen SO en SBO

Na de invoering van Passend Onderwijs zijn er geen wettelijke criteria (meer) die bepalen of een leerling toelaatbaar is voor het Speciaal Onderwijs (SO en SBO). Het Samenwerkingsverband heeft de wettelijke taak om een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) af te geven voor plaatsing in het SO en SBO. Schoolbesturen vragen de toelaatbaarheidsverklaring aan.

In deze notitie wordt de werkwijze van de Commissie van Toelaatbaarheid beschreven. Op basis van evaluaties kan de werkwijze worden bijgesteld. De werkwijze en de eventuele bijstellingen zullen bestuurlijk worden vastgesteld in het Samenwerkingsverband (SWV).

Extra ondersteuning

Wanneer de interventies in de basisondersteuning onvoldoende bijdragen aan de ontwikkeling van de leerling, kan de leerling in aanmerking komen voor extra ondersteuning. Deze extra ondersteuning in het samenwerkingsverband bestaat uit alle vormen van SO en SBO. Om voor deze extra ondersteuning in aanmerking te komen is wettelijk gezien een TLV nodig.

*Daar waar over SO wordt gesproken, wordt cluster 3 en 4 bedoeld.

2. Commissie van Toelaatbaarheid (CvT)

Bij wet is bepaald dat er een TLV nodig is voor plaatsing in het SBO en SO. De TLV's worden afgegeven door de Commissie van Toelaatbaarheid namens het SWV 22.01 PO. Het gaat om een smalle commissie die bestaat uit onafhankelijke, inhoudelijke deskundigen. Op Samenwerkingsverbandniveau is bepaald dat de CvT bestaat uit een voorzitter, een orthopedagoog- generalist, een deskundige onderwijspraktijk en op afroep een netwerk van deskundigen, waaronder een medisch deskundige, afhankelijk van de problematiek van de leerling. De CvT heeft gemandateerde bevoegdheden vanuit het bestuur van het SWV.

Binnen het Samenwerkingsverband heeft de CvT de volgende taken:

- Het beoordelen van de TLV-aanvragen en het afgeven van TLV's SBO en SO namens het SWV PO 22.01.
- De CvT heeft een signalerende rol richting het bestuur van het SWV, wanneer het aantal aanvragen, de kwaliteit van de aanvragen of de gevolgde procedure daartoe aanleiding geeft. Eens per jaar wordt vanuit de CvT een jaarbeeld opgesteld.

Werkwijze CvT:

- De CvT bepaalt of er sprake is van een volledig dossier.
- De CvT gaat ervan uit dat de TLV aanvraag onderbouwd wordt met samenhangende en relevante documenten.
- De CvT neemt de aanvraag voor een TLV in behandeling.
- In het geval van onvolledige dossiers zal de CvT binnen twee weken na het moment van het indienen van de aanvraag aanvullende informatie opvragen bij de aanvragende school. Indien nodig vraagt de CvT om een toelichting op de aangeleverde documenten bij de betrokken deskundigen.
- De CvT beoordeelt de aanvraag binnen vier weken (met een uitloop naar maximaal 8 weken).
- Wanneer een CvT lid betrokken is bij de aanvraag vanuit de aanvragende school kan het lid een toelichting geven op het dossier, maar is niet betrokken bij de totstandkoming van de beoordeling.
- De CvT nodigt in geval van een voornemen tot negatieve besluitvorming, bij een negatieve zienswijze van ouders of ter verheldering van de aanvraag de betrokken partijen uit voor een gesprek om toelichting te geven op het dossier.
- De CvT neemt namens het SWV PO 22.01 een besluit en koppelt dit besluit schriftelijk terug aan de coördinator van het bestuur van het SWV en aan de aanvragende school. De CvT gaat ervan uit dat de school de ouders, de beoogde school en haar eigen bestuur informeert over het genomen besluit.
- De CvT heeft een 'spreekuur', waarin op een vast moment in de week vanuit het werkveld vragen kunnen worden gesteld over de werkwijze en procedures van de CvT.
- Alle aanvragen en correspondentie vinden via het programma "Indigo" plaats. Dit is een webbased programma waarin zowel de documenten als de onderbouwing van het besluit worden vastgelegd.

3. Procedure bij aanvraag Toelaatbaarheidsverklaring SO, SBO en arrangement SO-HB

Bij de aanvraag van een TLV is het uitgangspunt dat de ondersteuningsstructuur in de scholen voldoet aan de basisondersteuning zoals deze door het SWV is vastgesteld. Op het moment dat de onderwijsbehoeften van de leerling de basisondersteuning overstijgen, zal de aanvraag voor een TLV in gang gezet worden. De aanvraag wordt meestal ingediend door het schoolbestuur van de school waar de leerling ingeschreven staat, maar er zijn uitzonderingen. Ook het schoolbestuur waar een leerling wordt aangemeld kan een aanvraag indienen, bijvoorbeeld in het geval van onderinstroom. De aanvraag bestaat uit een volledig dossier waar het deskundigenadvies deel van uitmaakt. Bij het toekennen van een Toelaatbaarheidsverklaring wordt de nadruk gelegd op de kwaliteit van het voortraject in de scholen.

De aanvraag van de TLV dient aangeleverd te worden in Indigo. Indigo is het beveiligde platform dat door de scholen binnen het Samenwerkingsverband wordt gebruikt als het gaat om het aanvragen toelaatbaarheidsverklaringen voor het SO en SBO. Alle scholen in het Samenwerkingsverband PO 22.01 hebben toegang tot Indigo en kunnen daarin enkel hun eigen schoolspecifieke informatie inzien. Scholen van buiten het SWV 22.01 kunnen bij de CvT eveneens toegang tot Indigo aanvragen. Zij kunnen zich melden bij cvt@swv2201po.nl. Alle correspondentie rondom de aanvraag en afgifte van TLV's vindt binnen de Indigo-omgeving plaats, zodat aan de normen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) wordt voldaan.

De CvT kan verschillende soorten toelaatbaarheidsverklaringen afgeven, te weten een TLV voor het SBO, een TLV voor het SO cluster 3 of een TLV voor het SO cluster 4. Ook de advisering met betrekking tot toekenning van een arrangement SO-HB voor plaatsing binnen de UniQ-groep loopt via de CvT.

Arrangement SO-HB (UniQ)

Het gaat hier om een tijdelijke voorziening voor hoogbegaafde leerlingen met extra zorg- en ondersteuningsbehoeften, die binnen een reguliere setting dreigen vast te lopen.

Om in aanmerking te komen voor dit arrangement dient sprake te zijn van handelingsverlegenheid met betrekking tot het aanbod voor hoogbegaafde leerlingen in combinatie met gedragsproblematiek. De ondersteuningsbehoefte van de leerling is dusdanig groot dat (individuele) begeleiding vanuit de zorg onder schooltijd noodzakelijk is.

Een aanvraag voor een arrangement SO-HB loopt via de coördinator van de UniQ-groep.

Deskundigenadvies

Het deskundigenadvies wordt opgesteld door een orthopedagoog, psycholoog, kinder- of jeugdpsycholoog, een pedagoog, een kinderpsychiater, een maatschappelijk werker of een arts. De betreffende deskundigheid is afhankelijk van de problematiek van de leerling voor wie de TLV wordt aangevraagd.

Het deskundigenadvies is een integrale onderbouwing van de aanvraag waarin de samenhang van specifieke leerlingkenmerken wordt beschreven, gekoppeld aan een beargumenteerd schooltype- advies. Hierbij kan gedacht worden aan:

1. Wat zijn de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van deze leerling?
2. Wat heeft de school gedaan om hieraan tegemoet te komen?
3. Welke interventies waren succesvol en waarom?
4. Wat is niet gelukt en waarom niet?
5. Als er onderzoek heeft plaatsgevonden (intern of extern) wat is er dan gedaan met de resultaten van de onderzoeken en wat was daarvan het effect?
6. Is er een verslag van de bijeenkomst waarin besloten is tot aanvraag van de TLV en welke deskundigen zijn betrokken geweest bij die afweging? Voeg dit verslag toe.
7. Wat is de zienswijze van de ouders?
8. Waarom denk je dat deze leerling (nog steeds) is aangewezen op speciaal (basis-)onderwijs?
9. Welke andere vormen van onderwijs zijn overwogen? Wat waren de argumenten voor en/of tegen deze vormen van onderwijs?

4. Richtlijnen voor de beoordeling van de TLV aanvraag

De CvT gebruikt onderstaande richtlijnen voor het SBO en criteria voor het SO voor de beoordeling van de TLV.

Richtlijnen SBO

In de volgende uitwerking komen achtereenvolgens richtlijnen ten aanzien van de procedure (A) en de inhoud (B) aan de orde. Daarna komen enkele grenzen/uitsluiting aan de orde (C). Er is bewust gekozen voor de term richtlijnen in tegenstelling tot criteria, zodat er ruimte blijft voor maatwerkbeoordeling.

A. RICHTLIJNEN TEN AANZIEN VAN DE PROCEDURE

- De verwijzende school heeft er alles aan gedaan om de leerling verantwoord te begeleiden. Hier worden alle stappen bedoeld die de school heeft opgenomen in het zorgtraject. Deze zullen optimaal moeten zijn doorlopen, uitgevoerd en gedocumenteerd. De verwijzende school geeft hiermee de grenzen aan van haar mogelijkheden om de leerling te begeleiden te hebben bereikt.
- De verwijzende school heeft een planmatig document (IHP/OPP) opgesteld. Hierin is beschreven op welke wijze gestalte is gegeven aan de stappen in het zorgtraject. Zowel de leerling-, omgevings-, school- en leerkrachtkenmerken zijn meegenomen. Voor leerlingen die rechtstreeks instromen zonder eerst in het regulier basisonderwijs te hebben gezeten (onderinstroom) geldt dat de onderwijsbehoeften vanuit de voorschoolse setting in kaart zijn gebracht.
- Het onderwijsprogramma van het SBO dient een meerwaarde te bieden aan de reeds geboden hulp aan de leerling in het basisonderwijs (= verwijzende school).

B. RICHTLIJNEN TEN AANZIEN VAN DE INHOUD

De hulpvraag van de verwijzende school is bepalend voor de toelating.

Globaal genomen zijn de volgende categorieën van leerlingen toelaatbaar tot het SBO:

1. Zeer moeilijk lerende kinderen die toch niet thuisshoren op het ZML-onderwijs

- IQ 55-60
- Een zeer grote integrale achterstand
- Wel leerbaar
- Redelijk weerbaar/zelfredzaam
- Goed aanspreekbaar
- Geen complexe persoonlijkheidsproblematiek/ontwikkelingsstoornis
- Zindelijk

2. Moeilijk lerende kinderen met daarnaast een leerstoornis

- IQ 60/65 – 70/75
- Forse leerachterstanden op verschillende onderdelen/vakgebieden
- Een specifieke stoornis op het gebied van lezen, spellen, rekenen, taal (spraak)

3. Moeilijk lerende kinderen met daarbij een leer-, ontwikkelings- en/of gedragsstoornis

- IQ 60/65 – 70/75
- Een forse integrale leerachterstand
- Een ontwikkelingsstoornis op het gebied van aandacht, concentratie en/of sociaal contact

4. Kinderen met een leerstoornis, cognitief en/of zintuigelijk bepaald, zonder een bijkomende ontwikkelings- of gedragsstoornis

- IQ 70/75 en hoger
- Leerachterstanden op bepaalde onderdelen/vakgebieden
- Een specifieke stoornis op het gebied van lezen, spellen, rekenen, taal (spraak)

5. Kinderen met een leerstoornis, cognitief en/of zintuigelijk bepaald, met daarnaast een ontwikkelings- of gedragsstoornis

- IQ 70/75 en hoger
- Forse leerachterstanden op veel onderdelen/vakgebieden
- Een ontwikkelingsstoornis op het gebied van aandacht, concentratie en/of sociaal contact

6. Kinderen met primair een stoornis op het gebied van aandacht, de concentratie en/of het sociaal contact

- IQ 70/75 en hoger
- Een ontwikkelingsstoornis op het gebied van de aandacht (ADD), de concentratie (ADHD) of de contactname/het sociaal contact (PDD-NOS a-typisch)

7. Kinderen met primair een gedragsstoornis

- IQ 70/75 en hoger
- Een stoornis op het gebied van de sociale vaardigheden, het aanpassingsvermogen en/of norm-besef wat betreft de regels op school en vaak ook buiten de school (thuis/ buitenshuis)
- Als gevolg daarvan vaak leerachterstanden op bepaalde onderdelen/vakgebieden en problemen in de werkhouding

C. UITGESLOTEN VOOR TOELATING

De volgende categorieën leerlingen zijn niet toelaatbaar tot het SBO:

- Zeer moeilijk lerende kinderen (IQ < 55)
- Kinderen met primair een ernstige gedragsstoornis
- Kinderen met een zeer complexe psychiatrische problematiek
- Kinderen die duidelijk aangewezen zijn op het speciaal onderwijs.

Voor deze richtlijnen geldt dat de beschreven problematiek gekenmerkt wordt door een zekere mate van hardnekkigheid: er kan pas sprake zijn van een TLV voor het SBO als de basisschool, in samenwerking met ondersteunende instanties, de grenzen van haar mogelijkheden bereikt heeft.

ONDERSTEUNENDE ARGUMENTEN

De CvT kan de volgende argumenten laten meewegen in haar beslissing:

Problematische opvoedingssituatie, onverklaarbaar schoolverzuim, ingrijpende gebeurtenissen, traject basisonderwijs wordt door ouders beargumenteerd als onhaalbaar beschouwd.

TENSLOTTE

De richtlijnen zijn nevenschikkend en zijn op zichzelf niet doorslaggevend, maar worden in samenhang getoetst. Het is vaak de interactie van zowel kindgebonden als niet-kindgebonden factoren onderling die de perspectieven voor het kind bepalen. Binnen dat geheel aan factoren spelen ook 'beschermende factoren' een rol die van invloed zijn op het oordeel.

De daadwerkelijke toelating en plaatsing is een besluit van het schoolbestuur, de afgegeven TLV betekent geen automatische plaatsing op de beoogde school. Het moment van plaatsing van de leerling in het SBO wordt bepaald na overleg tussen de verwijzende en ontvangende school en de ouders.

Criteria SO cluster 3 en 4

Cluster 3

LZ: chronische/ langdurige ziekte	<ul style="list-style-type: none">• een stoornis/beperving hetgeen blijkt uit een medische diagnose een onderwijsbeperving hetgeen blijkt uit: leerachterstand, of zeer geringe zelfredzaamheid, of veelvuldig verzuim• een ontoereikende ondersteuningsstructuur waarbij kan worden vastgesteld dat de juiste interventies in de school en thuissituatie zijn gepleegd en dat daarmee alles dat vanuit de reguliere ondersteuningsstructuur mag worden verwacht ontoereikend is gebleken (effect van ondersteuning).
LG: lichamelijke beperking	<ul style="list-style-type: none">• een stoornis/beperving hetgeen blijkt uit een medische diagnose• een onderwijsbeperving hetgeen blijkt uit: leerachterstand, of zeer geringe zelfredzaamheid, of veelvuldig verzuim• een ontoereikende ondersteuningsstructuur waarbij kan worden vastgesteld dat de juiste interventies in de school en thuissituatie zijn gepleegd en dat daarmee alles dat vanuit de reguliere ondersteuningsstructuur mag worden verwacht ontoereikend is gebleken (effect van ondersteuning).
ZML: verstandelijke beperking	<ul style="list-style-type: none">• Een stoornis/beperving hetgeen blijkt uit een IQ lager dan 70. Bij kinderen <8 jr met een IQ tussen de 55-70: een gediagnosticeerde bijkomende stoornis die het leren ernstig bemoeilijkt• de onderwijsbeperving bij een IQ<55 hoeft niet te worden aangetoond• de onderwijsbeperving bij een IQ tussen 55-70 hetgeen blijkt uit zeer geringe sociale redzaamheid en zeer geringe vorderingen• de ontoereikendheid van ondersteuning hoeft bij een IQ<55 niet te worden aangetoond• een ontoereikende ondersteuningsstructuur bij een IQ tussen de 55-70 waarbij kan worden vastgesteld dat de juiste interventies in de school en thuissituatie zijn gepleegd en dat daarmee alles dat vanuit de reguliere ondersteuningsstructuur mag worden verwacht ontoereikend is gebleken (effect van ondersteuning).

Cluster 4

Alle aanvragen	<ul style="list-style-type: none">• Er is sprake van ernstige gedrags- en/of sociaal emotionele problematiek• er is sprake van een causaal verband tussen de bovengenoemde problematiek en de ervaren onderwijsbeperving• er kan worden vastgesteld dat de juiste interventies in de school en thuissituatie zijn gepleegd en dat daarmee alles dat vanuit de reguliere, schoolse ondersteuningsstructuur mag worden verwacht, ontoereikend is gebleken (effect van zorg)
----------------	---

5. Termijnen

De Algemene Wet Bestuursrecht is van toepassing op het werk van de CvT. Het voldoen aan de wettelijke termijnen van de zorgplicht is een gezamenlijke aangelegenheid van schoolbestuur en CvT. De CvT vergadert wekelijks, met uitzondering van de schoolvakanties. De CvT heeft de ambitie om binnen 4 weken een besluit te nemen over de toelaatbaarheid.

6. Administratie en beheer

Nadat een TLV is afgegeven zal de CvT de dossierinformatie namens het Samenwerkingsverband voor een periode van drie jaar bewaren. De dossiergegevens worden niet doorgestuurd naar de beoogde school: de verwijzende school zal met de beoogde school afstemmen welke dossiergegevens worden uitgewisseld.

De CvT heeft een eigen postadres, mailadres en telefoonnummer.

Postadres CvT: Samenwerkingsverband PO 22-01

t.a.v. Commissie van Toelaatbaarheid

Laak 1

9406 HX Assen

Tel. nummer: 06-83775159

Mailadres: cvt@swv2201po.nl

7. Persoonsgegevens

Omgaan met persoonsgegevens

De CvT voegt zich in haar werkzaamheden naar het privacyreglement van het Samenwerkingsverband en naar de richtlijnen vanuit de AVG.

Bewaartermijnen gegevens leerlingen

Het leerlingdossier, TLV en alle correspondentie wordt beheerd en gearcheeerd door het Samenwerkingsverband voor een periode van 3 jaren.

8. Klachten en geschillen

Ouders en school (bevoegd gezag) kunnen bezwaar maken tegen het besluit van de CvT namens het SWV PO 22.01 over de toelaatbaarheid tot een speciale school voor basisonderwijs of tot het speciaal onderwijs. Het Samenwerkingsverband heeft een regeling voor bezwaarschriften vastgesteld, die ten minste inhoudt dat de CvT namens het SWV PO 22.01 over het bezwaar het advies inwint bij een daar-

toe ingestelde adviescommissie. Het Samenwerkingsverband is hiertoe aangesloten bij de Landelijke Bezwaarnadviscommissie, vallend onder de Stichting Onderwijsgeschillen. De CvT informeert de ouders namens het SWV PO 22.01 over de bezwaarmogelijkheden en bezwaarprocedure tezamen met de mededeling over het besluit. Informatie over de bezwaarprocedure is op te vragen bij het Samenwerkingsverband.

9. Bekostigingscategorieën TLV

Het schoolsoort waarvoor de TLV is afgegeven bepaalt de bekostigingscategorie.

Cluster 3*

ZML	Categorie 1; Laag
LZ	Categorie 1; Laag
LG	Categorie 1; Laag/Categorie 2; Midden
MG	Categorie 3: Hoog

Cluster 4

Alle aanvragen	Categorie 1; Laag
----------------	-------------------

*NB: op grond van bijzonderheden in individuele casuïstiek kan van bovenstaande koppeling worden afgeweken

BIJLAGE 3: Protocol plaatsing op sbo of so

1. Leerling ontwikkelt zich niet conform verwachting, ondanks ondersteuningsaanbod en/of zorgaanbod. In overleg met ouders wordt (aanvullend) 'deskundigenadvies' gevraagd.
2. Deskundigen adviseren binnen weken over de ondersteuningsbehoefte van de leerling.
3. School gaat na of de benodigde ondersteuning op school geboden kan worden. Zo niet, dan wordt in overleg met ouders een andere passende school/onderwijsplaats gezocht. Indien school kiest voor sbo of so, dan worden ouders in de gelegenheid gesteld/ geadviseerd een oriënterend gesprek te voeren met de school of scholen.
4. School maakt dossier/aanvraag in orde en zendt dit naar de Commissie van Toelaatbaarheid (inclusief deskundigenadvies en zienswijze ouders). In geval van twijfel wordt de zienswijze van de beoogde SBO of SO school gevraagd.
5. Commissie van Toelaatbaarheid gaat na of alle benodigde informatie aanwezig is.
6. Commissie van Toelaatbaarheid besluit binnen vier weken over de aanvraag. Indien er onduidelijkheden zijn in het dossier, kan de commissie school en/of ouders en/of andere deskundigen horen. Eventueel kan de besluittermijn met twee weken worden verlengd.
7. De Commissie van Toelaatbaarheid stuurt het besluit schriftelijk aan de verwijzende school en aan ouders. Ouders en scholen hebben de mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen.
8. Als de Commissie van Toelaatbaarheid besluit dat de leerling toelaatbaar is, stuurt de CvT het besluit naar de aanvrager. De aanvragende school is verantwoordelijk voor het verzenden van de toelaatbaarheidsverklaring aan ouders.
9. De verwijzende school neemt (na overleg met ouders) contact op met de beoogde school en stuurt de informatie naar de school. Ouders melden zich eveneens aan bij de school.
10. De school (sbo of so) beoordeelt het dossier en neemt een besluit over toelating en stelt de ouders hiervan schriftelijk op de hoogte, evenals van de datum waarop de leerling kan starten, en de mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen. Een afschrift van deze brief gaat naar de verwijzende school. Het besluit over toelating wordt genomen binnen vier weken na ontvangst van het dossier van de Commissie van Toelaatbaarheid. De leerling kan uiterlijk starten binnen zes weken na afgifte van de tlv.
11. Indien het bevoegd gezag van de school voor sbo of so de leerling weigert, stellen zij ouders hier schriftelijk van de op de hoogte + mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen (cc aan verwijzende school). In dat geval zorgt de verwijzende school voor een alternatief aanbod. Indien er onduidelijkheden ontstaan over welke school de zorgplicht heeft, vindt onderlinge afstemming en samenspraak met ouders plaats.
12. Indien gewenst kunnen ouders, verwijzende school en nieuwe school in onderling overleg een andere startdatum voor de leerling afspreken, onder voorwaarde dat er heldere afspraken zijn over het ondersteuningsaanbod in de tussenliggende periode.
13. De ontvangende school schrijft de leerling in en meldt dit aan Duo, waarna de verwijzende school de leerling uitschrijft.
14. De ontvangende school (sbo of so) stelt binnen zes weken na plaatsing een ontwikkelingsperspectief op voor de leerling.

BIJLAGE 4: Terugplaatsingsbeleid

Het terugplaatsingsprotocol van de vier speciale voorzieningen in het samenwerkingsverband (sbo en so) bestaat uit een aantal stappen, te weten:

- Intern overleg / leerlingbespreking over de mogelijkheden van terugplaatsing
- Overleg met ouders en voorlopige schoolkeuze
- School neemt contact op met beoogde school (en eventueel schoolbestuur) van terugplaatsing en bespreekt de mogelijkheden en belemmeringen
- Na intern overleg definitief advies aan ouders
- Ouders nemen contact op met de beoogde school
- De beoogde school neemt een besluit over toelating
- In overleg tussen beide scholen en ouders wordt een terugplaatsingsplan opgesteld. In dit plan worden afspraken gemaakt over onder andere kennismaking met de groep, handlingsplan/groepsplan, eventuele specifieke interventies, contact- en evaluatiemomenten
- In geval van terugplaatsing van so naar sbo wordt een tlv aangevraagd
- Start terugplaatsing en uitvoering (startfase)
- Evaluatie en bijstelling terugplaatsingsplan
- Uitvoering tweede fase terugplaatsingsplan
- Evaluatie en afronding.

Binnen ieder schoolbestuur is een 'regievoerder zorgplicht' aangesteld, die ook een rol heeft inzake regie en bemiddeling bij terugplaatsing.

BIJLAGE 5: Ontwikkelagenda passend onderwijs en zorg voor jeugd

Regionale ontwikkelagenda ‘passend onderwijs- zorg voor jeugd in Noord- en Midden Drenthe 2021-2023

Vastgesteld na oogo tijdens bestuurlijk overleg JIKP in NMD op 1 december 2021

‘Verbinden door te doen’

Inhoudsopgave

Voorwoord

Inleiding

1. Waar staan we: analyse en ontwikkelingen
2. Drentse ambitie
3. Visie
4. Bestuurlijke verantwoordelijkheid in NMD
5. Wat gaan we doen?
 - 5.1 Verbinden en effectief samenwerken
 - 5.2 ‘Normaliseren’
 - 5.3 Ouders
 - 5.4 Meer regie op zorgroutes en trajecten
 - 5.5 Zoeken naar helderheid in ‘grijs gebied’
 - 5.6 Onderwijszorgarrangementen
 - 5.7 Thuiszitters
 - 5.8 Dyslexiezorg
 - 5.9 Residentieel onderwijs
6. Lokale en regionale uitwerking
 - 6.1 Aa en Hunze
 - 6.2 Assen
 - 6.3 Midden Drenthe
 - 6.4 Tynaarlo
 - 6.5 Noordenveld
 - 6.6 Samenwerkingsverbanden po en vo (22.01)
 - 6.7 MBO
 - 6.8 Bestuurlijk overleg (oogo)

Voorwoord

Voor u ligt de 3^e Ontwikkelagenda 'Passend onderwijs – zorg voor jeugd in Noord- en Midden Drenthe'. De Ontwikkelagenda vormt het kader van waaruit gewerkt wordt aan inclusiever onderwijs en goede afstemming met jeugdhulp.

Recent schetste de Onderwijsraad in haar advies 'Steeds inclusiever' het perspectief voor de lange termijn met inclusiever onderwijs als stip op de horizon. Inclusiever onderwijs betekent allereerst dat leerlingen met een beperking de benodigde ondersteuning en toerusting krijgen om naar school te kunnen. En in de 2^e en 3^e plaats dat de school dichtbij huis is en dat ze samen met leerlingen zonder beperking onderwijs volgen. Dit perspectief vraagt inspanning van scholen, samenwerkingsverbanden, gemeenten, welzijn, sociaal werk, jeugdhulporganisaties en anderen. De Onderwijsraad stelt voor stap voor stap te werken aan inclusiever onderwijs in het besef dat het om een proces van jaren gaat.

In het ambtelijk beleidsoverleg 'Jongeren in een kwetsbare positie in NMD' is de Ontwikkelagenda voorbereid die voortbouwt op de voorgaande. Er is het besef dat de speerpunten nadere prioritering, aanscherping en uitvoering behoeven. Nadat op overeenstemming gericht overleg is gevoerd over de Ontwikkelagenda als regionaal kader en de bestuurders in NMD de ruimte hebben gehad om prioriteiten aan te geven voor de uitwerking van de Ontwikkelagenda, zal uitvoering in het ambtelijk beleidsoverleg gegeven worden. De uitdaging is om op het regionale niveau in NMD gemeenschappelijke prioriteiten te benoemen en tegelijkertijd op lokaal niveau uitwerking te geven aan de prioriteiten op basis van verantwoordelijkheden.

Inleiding

We werken in Noord- en Midden Drenthe inmiddels geruime tijd samen om kinderen en jongeren met een ondersteuningsbehoefte zo goed en efficiënt mogelijk te helpen en in hun kracht te zetten. We, dat zijn in bestuurlijke zin gemeenten in Noord- en Midden Drenthe, de samenwerkingsverbanden po en vo (22.01), het mbo, de jeugdhulpaanbieders en verschillende andere maatschappelijke partners in het voorliggend veld. We zoeken steeds actiever de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp in het bredere sociaal domein om kinderen integraal te kunnen ondersteunen en streven ernaar dat onze voorzieningen zo zijn georganiseerd dat kinderen zo inclusief mogelijk worden gestimuleerd in hun ontwikkeling. In de afgelopen jaren hebben we gewerkt aan het versterken van de verbinding tussen onderwijs en zorg door te kiezen voor 'samenwerken met lef'. We hebben gemerkt dat het soms lang duurt voordat stappen kunnen worden gezet en samenwerking en afstemming tot zichtbare resultaten leiden voor kinderen, hun ouders en de professionals. Dit heeft niet alleen te maken met het gegeven dat we vanuit de onderscheiden sectoren met verschillende verantwoordelijkheden werken. De huidige wet- en regelgeving maakt het zoeken naar praktische oplossingen en regelen van maatwerk vaak ingewikkeld¹⁶. Deze 3^e Ontwikkelagenda geven we daarom de titel mee 'verbinden door te doen'. Daarmee beogen we om oplossingen te vinden vanuit het kind, het gezin en de concrete ondersteuningsbehoefte. We wachten niet af, maar gaan verder aan de slag en doen wat werkt. Deze Ontwikkelagenda is een update van de agenda 2019-2020. In het beleidsoverleg 'Jongeren in een kwetsbare positie in NMD, onderwijs-zorg' zijn we tot de conclusie gekomen dat de ingeslagen koers goed is en de vervolgstappen liggen in het uitwerken van inclusievere voorzieningen, werken aan normaliseren en delen van kennis en expertise. We kiezen enkele speerpunten voor de komende 2 jaar. Voor deze korte tijdspanne is gekozen omdat beleidsontwikkelingen in dit deel van het sociaal domein elkaar snel opvolgen.

¹⁶ OCW-VWS brief, passend onderwijs en jeugdzorg, d.d. 12-7-2021

1. Waar staan we: analyse en ontwikkelingen

Sinds we werken met een Ontwikkelagenda in Noord- en Midden Drenthe wordt jaarlijks een voortgangsrapportage over de uitvoering opgesteld waarin resultaten van de samenwerking tussen onderwijs (samenwerkingsverbanden) en de gemeenten (jeugdhulp) worden besproken. Uit de beschikbare rapportages komt het volgende beeld naar voren. Aanvankelijk (vanaf 2015) waren onderwijs en gemeenten ieder voor zich met de inrichting van resp. passend onderwijs en jeugdhulp bezig. Nieuwe taken die veel energie van de organisaties vroegen. Gaandeweg ontwikkelde zich het inzicht dat het vaak gaat om dezelfde kinderen die een ondersteuningsbehoefte hebben en waarbij zowel vanuit school als vanuit de jeugdhulp met de kinderen en hun gezinnen wordt gewerkt. Professionals vanuit de verschillende werksoorten zijn tot het inzicht gekomen dat ze elkaar nodig hebben om die ondersteuningsbehoefte adequaat, resultaatgericht en efficiënt te kunnen bieden. Ib'ers en indicatiestellers weten elkaar beter te vinden, delen kennis en zoeken afstemming. Zorgroutes zijn duidelijker geworden en er is meer begrip gegroeid voor de verschillende verantwoordelijkheden van de professionals in zowel onderwijs als de jeugdhulp. Bij de inkoop van jeugdhulp wordt de inbreng vanuit het onderwijs aan de voorkant van het inkoopproces meegenomen. We overleggen meer op basis van feiten en minder op basis van meningen.

De financiële druk op de jeugdhulp (als gevolg van een vermindering van de rijksmiddelen, groei van de vraag en duur van de trajecten) wordt als belemmerend ervaren. Er is behoefte aan onderwijszorgarrangementen voor bepaalde groepen kinderen. Gelet op het intensieve gebruik van jeugdhulp door leerlingen in het speciaal onderwijs zijn vormen van populatiebepoortstelling (geclusterde jeugdhulp in relatie tot onderwijs) gewenst. Ook in het onderwijs constateren we een toename van kinderen en jeugdigen die een beroep doen op duurdere vormen van onderwijssteuning. Uit de meest recente voortgangsrapportage (2019-2020) blijkt dat de ingezette koers van samenwerking en een integrale benadering van het kind met een ondersteuningsbehoefte wordt gewaardeerd en moet worden voortgezet. De ervaring van 'leren door te doen' helpt daarbij. Er is sprake van inhoudelijke verdieping in de zienswijze van een adequate aanpak van kinderen met een ondersteuningsbehoefte. Tijdens verschillende bijeenkomsten in NMD is het gesprek over de context waarbinnen we werken met kinderen met een ondersteuningsbehoefte op gang gekomen. Dit debat gaat enerzijds over het meer normaliseren waarbij de uniciteit van ieder kind uitgangspunt is. We noemen dit ook wel 'het versterken van het gewone leven'. Anderzijds gaat het debat over de grenzen en beperkingen van inzet van jeugdhulp als blijkt dat ondersteuningsbehoeften van het kind voortkomen uit problemen thuis vanwege de ouders en opvoedingscontext (o.a. vechtscheidingen, armoede, verslaving of psychiatrische problematiek). Het zoeken naar de juiste verbindingen in het sociaal domein helpt gemeenten die hierin een stevige regisserende taak vervullen.

2. De Drentse ambitie

In de Drentse ambitie ten aanzien van onderwijs en jeugdhulp¹⁷ die momenteel in verschillende bestuurlijke gremia wordt vastgesteld, geven de 12 Drentse gemeenten, 5 grote zorgaanbieders en alle samenwerkingsverbanden in Drenthe aan te willen werken aan ontwikkelrecht voor elk kind. Dit betekent dat we samenwerken om kinderen met een grote ondersteunings- en zorgbehoefte, zowel op school als daar buiten, zo goed en efficiënt mogelijk te helpen. Het doel is dat alle kinderen zichzelf optimaal kunnen ontwikkelen en dat geen enkel kind in de leerplichtige leeftijd thuis zit zonder in beeld te zijn. We brengen samen in beeld wat daarvoor vanuit de verschillende organisaties nodig is en zetten daar actie op waarbij we ons beseffen dat niet altijd direct een passende oplossing beschikbaar is waarin alle betrokkenen zich kunnen vinden. We willen dat ieders unieke talenten optimaal benut worden en het aantal thuiszitters zonder plan tot een minimum beperken.

¹⁷ 'De Drentse ambitie op gebied van onderwijs/jeugdhulp, 2021

We willen inzet van geïndiceerde individuele hulp terugdringen waar dat kan. Ieder kind is uniek op zijn eigen manier. Vanuit die gedachte is normaliseren daarom een uitgangspunt. Betrokkenheid van ouders is daarbij belangrijk.

Soms is het nodig dat de omgeving zich aanpast aan het kind, in plaats van andersom. Daar waar zonneklaar geïndiceerde hulp nodig is, kijken we hoe deze zo kort en effectief mogelijk kan worden ingericht in het besef dat er sommige kinderen duurzaam aangewezen zijn op zorg (licht waar het kan, zwaar waar het moet). Daarbij experimenteren we met zorg in de school (bijvoorbeeld d.m.v. collectieve onderwijs-zorgarrangementen).

Als schoolgang tijdelijk niet mogelijk is en het kind zorg nodig heeft dan blijft de focus van de zorg gericht op terugkeer naar onderwijs zodra mogelijk. Uiteraard gebeurt dit in afstemming met ouders en school. Zo nodig wordt het ontwikkelrecht gecreëerd in een buitenschoolse context.

Bij jonge kinderen met zorg die nog aan hun schoolloopbaan moeten beginnen creëren we samen passende voorwaarden om hen binnen het onderwijs te kunnen laten starten. In elke casus monitoren we of we de inzet bijdraagt aan de ontwikkeling van het kind.

We werken vanuit de volgende uitgangspunten aan de Drentse ambitie:

- We faciliteren onze (onderwijs/toegangs-/zorg)professionals om met elkaar soepel samen te werken in de uitvoeringspraktijk. Elkaar kennen en samen leren staan voorop.
- We benaderen elke casus integraal. Wat is er nodig voor het kind, het gezin en zo nodig ook de leerkracht? Onderwijs en jeugdhulp wordt altijd in goede samenhang en afstemming met elkaar geboden, zodat aan dezelfde doelen kan worden gewerkt. Ook in samenspraak met de ouders en in lijn met de eventuele ondersteuning thuis.
- In het soms grijze gebied tussen passend onderwijs en jeugdhulp (daar waar sprake is van een gedeelde doelgroep zijn beide aan zet) realiseren we maatwerk. In de komende tijd gaan we scherper definiëren wat we verstaan onder 'maatwerk'. Gaat het dan om individuele toegespitste ondersteuning of kunnen ondersteuningsvragen geclusterd worden in een aanbod? Hoe specifiek moet je het maken? Als het nodig is om daarvoor middelen te ontschotten of kosten te delen dan doen we dat als dat kan.
- Kinderen gaan naar school. Vaak is dit regulier onderwijs, soms is speciaal onderwijs het meest passend. We streven naar inclusiever¹⁸ onderwijs waarbij we inzetten op de versterking van de ondersteuningsmogelijkheden binnen en rond het onderwijs.
- We zijn kostenbewust, vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid om ondersteuning en zorg betaalbaar te houden voor de meest kwetsbaren.

De Drentse ambitie is de paraplu waar alle initiatieven en projecten op gebied van onderwijs en jeugdhulp onder vallen. Samen werken we aan de Drentse ambitie door van elkaar te leren en kennis uit te wisselen. De uitvoering van bovenstaande ambitie gebeurt via initiatieven en projecten op lokaal- en subregionaal niveau. In de voorliggende Ontwikkelagenda worden voor Noord- en Midden Drenthe de speerpunten benoemd.

¹⁸ In de uitwerking van inclusiever onderwijs beraden we ons op het Advies van de Onderwijsraad 'Naar inclusiever onderwijs', 2020

Er is een landelijke evaluatie van passend onderwijs¹⁹ uitgevoerd. Uit deze evaluatie zijn door het Kabinet 25 verbetermaatregelen opgesteld. Veel van deze maatregelen liggen bij de samenwerkingsverbanden po en vo en bij de scholen. De beide samenwerkingsverbanden (22.01) in NMD hebben de verbetermaatregelen vergeleken met de huidige aanpak in onze regio en concrete actiepunten geformuleerd. Er zijn enkele actiepunten waarbij juist de afstemming tussen gemeenten, samenwerkingsverbanden en jeugdhulp nodig is. Deze verbetermaatregelen geven we een plek in de 3^e Ontwikkelagenda.

Het landelijk netwerk van organisaties die initiatieven in beeld brengt die gaan over het verbinden van onderwijs en jeugdhulp, 'Met andere ogen' heeft in de Midtermmonitor²⁰ laten zien wat werkzame elementen zijn die helpen in de samenwerking. We hebben de aanpak in NMD vergeleken met de aanbevelingen en komen tot de conclusie dat we in NMD op koers liggen. Tegelijkertijd hebben we in de afgelopen jaren gemerkt dat samenwerking en ontschotten een complexe aangelegenheid is. Alhoewel het belang van een integrale benadering door zowel OCW als VWS wordt benoemd, blijkt wet- en regelgeving belemmerend te werken.

3. Visie

De visie staat: we werken aan een omslag van een infrastructuur met relatief autonome organisaties (scholen en jeugdhulpaanbieders) die ieder een eigen professioneel profiel hebben en veel naar elkaar verwijzen, naar een netwerk van samenhangende voorzieningen die interprofessioneel maatwerk leveren voor kinderen en hun ouders. Daarbij streven we ernaar dat eerst de verantwoordelijkheid van ouders en de eigen kracht van het gezin wordt ingezet. Ouders zijn onze educatieve partners. Meer normaliseren en minder medicaliseren, preventie en een omslag van zwaardere naar lichtere hulp waar dat mogelijk is. Voor gemeenten en samenwerkingsverbanden is het beheersbaar maken van de kosten voor respectievelijk de jeugdhulp en passend onderwijs een serieuze opgave.

Dit is en blijft het punt op de horizon.

De optimale ontwikkelingskansen voor kinderen en jongeren staan centraal. Daarom zetten we ons in voor het realiseren van een doorlopende leer-, zorg- en ontwikkelingslijn. We willen het opvoeden versterken zodat kinderen en jongeren veilig en gezond op kunnen groeien. We werken preventief door aan de voorkant kinderen een positieve basis en inclusieve voorzieningen te bieden en waar mogelijk te normaliseren. Optimale ontwikkelingskansen zijn alleen mogelijk als we integraal samenwerken.

We spreken af dat deze visie leidend is voor de bestuurlijke partners, te weten de gemeenten Aa en Hunze, Assen, Midden Drenthe, Tynaarlo, de samenwerkingsverbanden po en vo (22.01) en de MBO-instellingen in de regio (vertegenwoordigd door het Drenthe College). De gemeente Noordenveld maakt in het kader van passend onderwijs²¹ deel uit van de regio Groningen. Voor wat betreft de Jeugdhulp en RMC-regio maakt Noordenveld deel uit van het verband van Noord- en Midden Drenthe. We gaan de visie concretiseren door te doen. Minder wachten op relevante landelijke kaders en professionals uitdagen efficiënte en passende ondersteuning te bieden door dagelijks afstemming en maatwerk te zoeken.

¹⁹ Eindrapport Evaluatie passend onderwijs, mei 2020, NRO

²⁰ Midtermmonitor 'Met andere ogen', o.l.v. René Peters, 2021

²¹ Noordenveld heeft eveneens afspraken met Groningen over de thuiszitters

4. Bestuurlijke verantwoordelijkheid in Noord- en Midden Drenthe

Vanuit de gemeenten in NMD, de schoolbesturen en de samenwerkingsverbanden po en vo zien we de bestuurlijke verantwoordelijkheid als volgt:

- Samen met ouders gaan gemeenten, schoolbesturen en samenwerkingsverbanden ervoor zorgen dat elke jongere goed begeleid wordt op weg naar een goede uitgangspositie. We gaan uit van eigen kracht en willen die, zo nodig, versterken.
- Voorkomen is beter dan genezen. Door vroegtijdige signalering en hulp willen we, daar waar het kan, voorkomen dat een beroep op zwaardere hulpverlening wordt gedaan en verergering van de problematiek wordt voorkomen.
- Gemeenten, onderwijs en ouders zijn gezamenlijk verantwoordelijk om, jongeren die dat nodig hebben, zo snel mogelijk passende en integrale begeleiding te bieden. Dit vraagt om partnerschap en samenwerking vanuit verschillende rollen en verantwoordelijkheden. De primaire focus van het onderwijs ligt op onderwijsopbrengsten en het behalen van een startkwalificatie en het bieden van een passende onderwijsplek. De primaire focus van gemeenten richt zich op het bieden van adequate hulp aan kinderen en jongeren.
- Gemeenten en onderwijs streven voor ouders en kinderen naar zo weinig mogelijk bureaucratie. Het gaat om afstemming en aansluiting in een doorgaande lijn.
- Als gemeenten en onderwijs samenwerken aan adequate ondersteuning van kinderen in hun leefomgeving, is een logisch gevolg dat deze gemeenschappelijke verantwoordelijkheid waar nodig leidt tot een gezamenlijke inzet van mensen (expertise) en middelen (financiering).
- De school is een belangrijke vindplaats (signalering en preventie), ondersteuner alsmede een eventuele werkplaats waar jeugdhulp kan worden ingeschakeld in de schoolomgeving en de context van het onderwijs overeind blijft.
- Gemeenten betrekken vanuit hun inkooprol zorgaanbieders bij het onderwijs met als doel een goede aansluiting van het aanbod op de vraag. Als regievoerder op passend onderwijs betrekken de samenwerkingsverbanden (en schoolbesturen) de gemeente bij de ontwikkeling van de schoolinterne zorg. Gemeenten en onderwijs maken de verbinding.
- We hebben te maken met de schaal van gemeenten en verzorgingsgebieden van scholen die vaak met meerdere gemeenten te maken hebben. Lokaal is uitgangspunt, regionale samenwerking is nodig daar waar het verzorgingsgebied van de scholen de gemeentelijke grenzen overschrijdt (voortgezet onderwijs, so, sbo, vso en mbo). We benutten de regionale samenwerking eveneens om kennis te delen en elkaar te informeren over relevante lokale ontwikkelingen en resultaten van overleg tussen onderwijs, gemeente, jeugdhulp en kinderopvang.

5. Wat gaan we doen?

Concrete stappen worden gezet rondom de volgende thema's:

5.1 Verbinden en effectief samenwerken:

1. Samen verder professionaliseren: elkaar kennen en vertrouwen in elkaars kennis en kunde hebben is daarbij een blijvende voorwaarde. Dit doen we door informatiebijeenkomsten, uitwisseling van elkaars' werkwijzen en door uitvoerende professionals bij elkaar te brengen in het realiseren van maatwerk.
2. We bevorderen dat bestuurlijke afspraken over de afstemming van onderwijs en jeugdhulp bij de uitvoerende professionals terecht komen en vice versa door een goede informatievoorziening waarbij de bestaande communicatielijnen beter worden benut. Concreet betekent dit dat de afspraken over zorgroutes en de wegwijzers over casusregie onder de aandacht wordt gebracht van uitvoerende partners en ouders. De 'wegwijzer voor ketenpartners' opgesteld door het samenwerkingsverband is hier een voorbeeld van.
3. We bespreken het overzicht van de Drentse initiatieven onderwijs-jeugdhulp voortvloeiend uit de Drentse ambitie in het beleidsoverleg 'Jongeren in een kwetsbare positie' om van elkaar te leren en inspiratie op te doen.

5.2 'Normaliseren':

4. Normaliseren ofwel het versterken van het gewone leven is de basis. Belangrijk is om te kijken naar wat ouders en kinderen zelf kunnen doen. Waar ouders het niet lukt het kind gezond en kansrijk te laten opgroeien, kunnen zij een beroep doen op lokale voorzieningen, en als dat niet afdoende is specialistische jeugdhulp.
5. We constateren dat er te vaak een 'label' aan afwijkend gedrag wordt gegeven en streven er naar om, daar waar het kan, wat minder te diagnosticeren en meer te werken aan het verminderen van geïndiceerde jeugdhulp door het versterken van preventieve voorzieningen.
6. We zetten in op meer voorliggende voorzieningen waarvoor geen indicatie nodig is en maken de beweging naar het voorliggend veld waarbij financiering vanuit de Jeugdwet tot de mogelijkheden behoort.

5.3 Ouders:

7. Betrokkenheid van ouders bij school en opvoeding is cruciaal en we zien ouders als onze educatieve partners die we actief betrekken bij de ondersteuning van hun kind. We werken vanuit de driehoek kind/ouders-school-jeugdhulp. Een goede onderlinge informatievoorziening is daarin belangrijk waarbij we ouders vragen medewerking te geven aan onderlinge informatie uitwisseling tussen behandelaars en school in het belang van het kind. Kinderen hebben een hoorrecht.
8. We zien een grote diversiteit onder ouders in hun relatie met school en jeugdhulp. Ouders als consument, laaggeletterde ouders, diversiteit in culturele achtergronden en als gevolg daarvan diversiteit in verwachtingen ten opzichte van de professionals. Eén van de gevolgen is dat professionals zich soms handelingsverlegen voelen. Door toerusting van professionals in de omgang met ouders en het bevorderen van duidelijke afspraken over wat wel en niet verwacht mag worden van school en jeugdhulp hopen we de onderlinge afstemming in het belang van het kind te verbeteren. Vanuit Vaart Welzijn is het ondersteuningsaanbod 'Waardig communiceren met ouders' beschikbaar.

5.4 Meer regie op zorgroutes en trajecten:

9. We voeren regie op de uitvoering van individuele trajecten. We werken aan meer zicht op behaalde resultaten, effectieve interventies, de duur van trajecten en helderheid over wanneer een behandeling afgerond kan worden. Halfjaarlijkse evaluaties helpen om onnodig lange trajecten te voorkomen en om trajecten tussentijds bij te stellen. We betrekken huisartsen bij dit proces.
10. We voeren regionale regie op de uitvoering van contracten met zorgaanbieders en overleggen daarover tussentijds in het gemeentelijk verband van Noord- en Midden Drenthe. De input voor dit gesprek komt vanuit de afzonderlijke gemeenten die hun krachten bundelen in het gesprek over de uitvoering met de zorgaanbieders.
11. We benutten de inbreng vanuit het onderwijs bij het voeren van regie aan de voorkant. In het huidige aanbestedingsdocument voor jeugdhulp in NMD is de rol van het onderwijs vastgelegd voor wat betreft de inkoop. Voor verbetering van de uitvoering van individuele trajecten en de contracten met zorgaanbieders wordt de input vanuit de samenwerkingsverbanden en schoolbesturen gevraagd door de gemeenten en benut in vervolgstappen.
12. Een zorgvuldige informatie-uitwisseling over kinderen tussen verschillende organisaties vraagt om heldere en werkbare afspraken in het kader van de privacy. Landelijk is een convenant opgesteld 'Privacy onderwijs-jeugdhulp en thuiszitters'. Een werkgroepje van deskundigen binnen NMD brengt in kaart welke vervolgstappen nodig zijn om uitvoering te geven aan een zorgvuldige informatie-uitwisseling en of het betreffende convenant in dezen richtinggevend kan zijn.

5.5 Zoeken naar helderheid in grijs gebied 'wat is van onderwijs en wat is van jeugdhulp':

13. Voorop staat dat het kind met zijn of haar ondersteuningsbehoefte wordt geholpen door maatwerk en de focus gericht blijft op de verbinding met school. Tegelijkertijd zien we dat er een grijs gebied is waarbij niet direct duidelijk is 'wie aan zet is'. Wie is verantwoordelijk en wie betaalt wat: is onderwijs aan zet of is de Jeugdwet van toepassing? Inzet is erop gericht dat we werken aan de beschikbaarheid van onderwijs en zorg en het voorkomen van wachtlijsten.
14. Welke 'begeleiding' valt onder onderwijsondersteuning en welke onder jeugdhulp?
15. Kortom, wie betaalt wat als we zorg in onderwijstijd realiseren is een vraag die nader overleg vraagt in NMD in het besef dat de landelijke kaders nog steeds diffuus zijn.
16. Binnenkort wordt het wetsvoorstel 'Doorbraakaanpak' bij de Kamer ingediend. Als de wettelijke contouren duidelijk zijn, maken we in het regionale verband van NMD afspraken over het beleggen van verantwoordelijkheden bij complexe verwijzingsprocedures.

5.6 Onderwijszorgarrangementen:

17. Het gaat om de vraag welke zorg er op school nodig is om in de klas en op individueel niveau tot onderwijs en leren te komen. Inmiddels is er veel energie gestoken in NMD in de verkenning naar mogelijkheden om geclusterde jeugdzorg in het speciaal onderwijs aan te bieden. Er is inzicht in het gebruik van jeugdhulp door leerlingen in het speciaal onderwijs en de verschillende soorten van inzet van jeugdhulp zijn in kaart gebracht.

18. Er zijn pilots in ontwikkeling die de komende twee jaar tot uitvoering worden gebracht. Het gaat o.a. om de 'pilot Aventurijn' en de pilot 'Cosis, Van Boeijen, Van Liefland'. Er worden stappen gezet om de pilots 'onderwijszorgarrangementen' in de praktijk te brengen en afspraken over de uitvoering te maken vanuit regionaal NMD-perspectief.
19. Gemeenten in NMD hebben zich verbonden met de pilots 'hoogbegaafdheid' zoals door de beide samenwerkingsverbanden zijn ingevoerd.
20. Er zijn ook kinderen die niet bij het onderwijs staan ingeschreven maar wel leerbaar zijn. Voor deze kinderen zijn maatwerkoplossingen nodig zoals dagbesteding gericht op terugkeer naar het onderwijs en het plusaanbod zoals momenteel vanuit de regionale programma voortijdig schoolverlaten/jongeren in een kwetsbare positie in NMD wordt uitgewerkt.

5.7 Thuiszitters:

21. De inzet is gericht op het voorkomen van thuiszitters. De hoofdlijnen voor een adequate aanpak van thuiszitters zijn uitgezet en werkwijzen vastgelegd. Tijdige inzet van leerplicht, bv wanneer een leerling niet volledig deelneemt in de klas, helpt. We monitoren de procesafspraken.
22. Binnenkort wordt het wetsvoorstel 'Leerrecht' ingediend in de Kamer. De invoering van het leerrecht vraagt om een regionale vertaling die uitgewerkt wordt zodra de wettelijke contouren helder zijn.

5.8 Dyslexiezorg:

23. Momenteel lopen twee pilots betreffende dyslexiezorg in NMD. Met de pilot in Noordenveld wordt onderzocht in hoeverre een vroege aanpak een beroep op intensieve dyslexiezorg kan beperken. In Assen wordt met een pilot nagegaan in hoeverre een scheiding tussen 'diagnose' en 'behandeling' (niet door dezelfde aanbieder) kan bijdragen aan het verminderen van het gebruik van dyslexiezorg. Omdat de evaluatie van beide pilots wordt betrokken bij een nieuw aanbestedingstraject zijn de huidige contracten met zorgaanbieders verlengd. Bij een nieuwe aanbesteding in 2022 wordt inbreng vanuit het onderwijs opgehaald en meegewogen.

5.9 Residentieel onderwijs:

24. De ontwikkeling in de justitiële jeugdvoorzieningen en gesloten jeugdzorg is gericht op meer kleinschaligheid in de regio. Deze decentrale aanpak leidt tot meer deelname in het onderwijs in de regio (met name speciaal onderwijs en mbo). Momenteel wordt gewerkt aan een visie 2030 vanuit een bovenregionale aanpak (Friesland, Groningen en Drenthe). We volgen de ontwikkelingen met aandacht en zien een mogelijk spanningsveld in relatie tot de vraag in hoeverre voldoende onderwijsmiddelen voor deze doelgroep beschikbaar zijn en hoe de scholen voldoende toe te rusten voor deze bijzondere doelgroep.

6. Lokale en regionale uitwerking

Op de Ontwikkelagenda zijn de Drentse ambitie, de visie en actiepunten voor de komende tijd vanuit het perspectief van samenwerking tussen de

samenwerkingsverbanden passend onderwijs, het mbo en de NMD-gemeenten benoemd. Bij de uitwerking willen we de verbindingen versterken tussen onderwijs en gemeenten vanuit regionaal perspectief. Scholen met een regionaal verzorgingsgebied zoals het sbo, svo, so, vo en mbo hebben daarbij specifieke aandacht.

Daarnaast hebben de NMD-gemeenten, de samenwerkingsverbanden po en vo en het mbo een zelfstandige verantwoordelijkheid voor resp. de uitvoering van de Jeugdwet en de organisatie van passend onderwijs. Vanuit de eigenstandige verantwoordelijkheid van de bestuurlijke partners worden de volgende prioriteiten gesteld:

6.1 Aa en Hunze

In Aa en Hunze wordt regelmatig overleg gevoerd tussen de Stichting Attenta, de Stichting PrimAH en de gemeente over inhoudelijke vraagstukken die gaan over de verbinding onderwijs en jeugdhulp. Ook op casusniveau vindt overleg plaats en er is regulier overleg tussen leerplicht en het Expertiseteam. Deze vormen van overleg hebben ertoe geleid dat ib'ers en indicatiestellers elkaar beter weten te vinden en er vaak concrete oplossingen in de klas worden gevonden. In Aa en Hunze is de beleving dat de regionale aanpak werkt, zowel voor wat betreft de inkoop van jeugdhulp als de regionale dagbestedingsafspraken M2. De komende tijd wordt verder gewerkt aan verbetering van afspraken rondom het zg. 'grijze gebied' en de bekendheid van de zorgroutes bij uitvoerders. Op schoolbestuurlijk niveau wordt overleg gevoerd in het kader van de Lokale Educatieve Agenda (LEA).

6.2 Assen

In Assen worden de kortere lijnen tussen jeugdhulp en onderwijs en de verbeterde afstemming positief gewaardeerd. De kindcentra in Assen maken samen met de zorg en welzijn partners onder de werktitel 'handen ineen' afspraken over de samenwerking. De samenwerking is gericht op het versterken van preventief werken en het verbeteren van de zichtbaarheid van de (gezamenlijke) ondersteuning op de kindcentra. De gemeente Assen maakt een inhoudelijke verdiepingsslag als het gaat om het voeren van regie, zowel voor wat betreft de individuele trajecten als de regie op de uitvoering van de contracten die met zorgaanbieders zijn gemaakt. In Assen wordt de regionale samenwerking die daarvoor nodig is, gewaardeerd en verder uitgebouwd. Daarbij wordt een relatie gelegd met andere aandachtsgebieden in het sociaal domein. Uitgaande van het kind in zijn of haar thuiscontext constateert Assen dat regie vanuit de Jeugdwet soms beperkt resultaat oplevert omdat de aard van de problematiek elders ligt. Het effect van de ondersteuning van het kind is dan soms beperkt. Verder zien de professionals in Assen dat sommige gezinnen 'hulpverleningsmoe' zijn door de veelheid van behandelaars betrokken bij kind en gezin. Met gezinsklassen' wordt gewerkt aan verbetering van de samenwerking tussen ouders-kind en school.

Uitgangspunt blijft het ontwikkelingsperspectief van het kind waarbij er tegelijkertijd het besef is dat niet alle problemen zijn op te lossen. Vanuit het perspectief van kostenbeheersing wordt vaak de 'spagaat' ervaren van het belang van het kind in relatie tot de financiële druk die er bestaat op de uitgaven voor de jeugdzorg. In Assen wordt de behoefte gevoeld om meer duidelijkheid over het 'grijze gebied'. Nu worden soms op casusniveau afspraken gemaakt over vormen van financiering

die veel overlegtijd vergen van de indicatiestellers. Het belang van vroegtijdige inzet van leerplicht in de keten wordt onderstreept door Assen en tussentijdse evaluaties van trajecten waarbij leerplicht is betrokken blijken te werken. Het bestuurlijk overleg tussen gemeente, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties vindt drie keer per jaar plaats in het zg. BOLO.

6.3 Midden Drenthe

In Midden Drenthe wordt een positieve lijn in de ontwikkeling van regionale samenwerking in het kader van onderwijs en zorg voor jeugd geconstateerd. Partners in NMD weten elkaar sneller te vinden, maken meer gebruik van elkaars expertise en stemmen tijdiger ontwikkelingen met elkaar af. Een concreet voorbeeld is de informatie uitwisseling binnen NMD over mogelijkheden van gegevensuitwisseling binnen het sociaal domein binnen de kaders van de AVG. In Midden Drenthe is een proces gaande vanuit de LEA om de zorgroutes uit te werken. In 2020 zijn taken en rollen van scholen, gemeente, schoolbesturen en jeugdhulp inzichtelijk gemaakt. In nauw overleg met de IKC's, de onderwijszorgconsulent, jeugdverpleegkundige, leerplicht, vo, c/jg, welzijn en ggd heeft dit geleid tot afspraken, vastgelegd in het plan 'Waar IKC's, onderwijs en zorg elkaar vinden'. Volgorde is dat eerst de juiste route wordt bepaald en daarna afspraken worden gemaakt over 'wie betaalt wat'. Aandachtspunt in de diverse verwijzingsroutes blijft de verwijzing via de huisarts waardoor vaak de lijn met school ontbreekt en tijdige afstemming met leerplicht, wmo en jeugdwetstructuur wordt gemist. Voor wat betreft verdere regionale afstemming vraagt Midden Drenthe aandacht voor het belang van monitoren. 'Doen we de goede dingen en doen we de dingen goed'.

6.4 Tynaarlo

Naar aanleiding van het onderzoek naar Passend onderwijs in de gemeente Tynaarlo door Stam CMO in 2019 en de 'Ontwikkelagenda passend onderwijs – zorg voor jeugd in NMD' heeft het LEA-overleg de opdracht geformuleerd om de samenwerking tussen kinderopvang, onderwijs, jeugdgezondheidszorg en de gemeente te verbeteren door een ideale Zorgroute 0-12 jaar op te stellen. Een werkgroep van vertegenwoordigers van de werkvloer van de genoemde partijen is hiermee aan de slag gegaan. De planning is dat de zorgroute eind 2021 wordt geïmplementeerd. De zorgroute wordt gezien als vehikel om de samenwerking te organiseren. Achterliggende doelen zijn: elkaar leren verstaan en weten wat je wel en niet van elkaar kunt verwachten in de uitvoering. Nadere uitwerking volgt waarbij vragen aan de orde zijn als: loont preventie? Wat zijn effectieve interventies? Welke voorliggende voorzieningen kunnen we meer inzetten? Kortom, hoe realiseren we juiste zorg op het juiste moment. Tynaarlo doet ook mee aan Kansen4Kinderen, een samenwerking tussen onderwijs en gemeente, waarbij een kansencoach wordt ingezet t.b.v. een succesvolle schoolloopbaan. Daarnaast digitaliseert Tynaarlo haar Preventiemenu. Het Preventiemenu biedt een overzicht van alle preventieve activiteiten die er binnen de gemeente op het gebied van gezondheid & sport worden aangeboden en op welke manier er gebruik van kan worden gemaakt. Tynaarlo ziet het belang van regionale afspraken en uitwerking waarbij de dagbestedingsafspraken M2 als mooi voorbeeld worden genoemd.

6.5 Noordenveld

De gemeente Noordenveld neemt een bijzondere plek in binnen het regionaal overleg in NMD. Voor wat betreft passend onderwijs valt de gemeente binnen een ander samenwerkingsverband (Groningen) maar Noordenveld maakt wel deel uit van de RMC- en Jeugdhulpregio in NMD. Voor wat betreft de inbreng vanuit Noordenveld in relatie tot de Ontwikkelagenda is de pilot in het kader van dyslexiezorg relevant. De evaluatie van de pilot heeft tot een Collegebesluit geleid waarin de

gecombineerde aanpak dyslexie de komende vier jaar wordt voortgezet. Er vindt monitoring van de effecten plaats. De kosten worden voor de helft vanuit het swv Groningen bekostigd en voor de helft door de gemeente vanuit Jeugdhulp.

6.6 Samenwerkingsverbanden 22.01 po en vo

Binnen de beide samenwerkingsverbanden wordt de ontwikkeling gezien van passend onderwijs naar inclusiever onderwijs. Beide samenwerkingsverbanden zien een trend waarin meer leerlingen een beroep doen op zwaardere vormen van onderwijsondersteuning. In de afgelopen jaren is er veel aandacht uitgegaan naar de organisatie van de zorgplicht en de inrichting van de basis- en extra ondersteuning. Nu wordt de volgende stap gezet door het verder versterken van competenties van professionals om in de klas ieder kind passend te onderwijzen. Inzet is erop gericht om dichterbij de uitvoering effecten te versterken op de werkvloer. In het verbinden van onderwijs en jeugdhulp gaat het om het complementair maken aan elkaar zonder in elkaars professionaliteit te treden: een docent is geen therapeut en een behandelaar moet geen opvatting hebben over een passende onderwijsplek. Het gaat uiteindelijk om samenwerken om te voorzien in de ondersteuningsbehoefte van het kind. De aandacht gaat uit naar de pedagogische basiskwaliteit in de scholen en begeleiding en toerusting van (startende) leraren. Binnen de samenwerkingsverbanden wordt met zorg gekeken naar de financiële druk op de jeugdzorg. Binnen de samenwerkingsverbanden is grote behoefte aan daadwerkelijke realisering van pilots die ertoe bijdragen dat er meer afstemming tussen onderwijs en zorg in de praktijk plaats vindt. Concreet resultaat van de regionale samenwerking in de afgelopen jaren wordt vooral ervaren in de afstemming tussen ib'ers en indicatiestellers. Over de zorgroutes in de verschillende NMD-gemeenten bestaat een gedifferentieerd beeld. Vaak wordt terugkoppeling vanuit de jeugdteams/cjg naar de school gemist. Nog te vaak worden dezelfde analyses op meerdere plekken gemaakt. Het komend jaar worden binnen de beide samenwerkingsverbanden nieuwe ondersteuningsplannen voor de komende vier jaar opgesteld. De ontwikkeling naar inclusiever onderwijs wordt stapsgewijs uitgewerkt. De uitvoering van de verbetermaatregelen passend onderwijs worden in de ondersteuningsplannen meegenomen waaronder een informatiesteunpunt voor ouders.

De beide samenwerkingsverbanden wijzen op twee maatschappelijke ontwikkelingen die druk leggen op het verbeteren van de afstemming onderwijs en jeugdhulp, nl. het nijpende lerarentekort in het onderwijs en de coronamaatregelen die veel tijd en energie in de school vergen.

6.7 MBO

Binnen het Drenthe College is de ondersteuningsstructuur in de afgelopen tijd dichterbij het primaire proces gebracht. De 1^e lijn is versterkt met de lob'ers (loopbaanoriëntatie en begeleiding) en teamadviseurs studiebegeleiding zijn aan teams gekoppeld. De zorgstructuur is meer geïntegreerd in het primaire proces. Daarnaast is er specifieke expertise beschikbaar voor o.a. gedragsproblemen, autisme, Nt2 en jongeren met een fysieke beperking. De 2^e lijns ondersteuners zijn verbonden met de regio en werken daarin samen met de gemeenten. De relatie met de aanpak van voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie is relevant in relatie tot een goede ondersteuning. Zo wordt momenteel nagegaan in hoeverre een mogelijk 'plusaanbod' kan worden ontwikkeld vanuit het bestaande aanbod om uitval te voorkomen. De aanpak in het kader van 'School als wijk' wordt na de pilotfase voortgezet waarvoor de financiering de komende 2 jaar is geborgd. Deze preventieve aanpak beoogt grotere problemen te voorkomen en integraal te werken omdat jongeren vaak met meerder problemen te maken hebben. Samenwerking met de RMC-regio wordt gewaardeerd, het DC vervult de rol van contactschool. Inzet is de komende tijd gericht op het meer studenten toegang geven tot kwalificerende trajecten.

6.8 Bestuurlijk overleg: op overeenstemming gericht overleg

Twee keer per jaar vindt bestuurlijk overleg plaats in het kader van 'Jongeren in een kwetsbare positie in Noord- en Midden Drenthe'. Jaarlijks wordt een voortgangsrapportage over de uitvoering van de Ontwikkelagenda opgesteld. Gemeenten, samenwerkingsverbanden po en vo en het mbo zijn wettelijk verplicht jaarlijks op overeenstemming gericht overleg (oogo) te voeren over wijzigingen in de ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden en de jeugdhulpplannen van de gemeenten voor zover afstemming met het onderwijs aan de orde is. Om beleid en praktijk dichterbij elkaar te brengen wordt het jaarlijks bestuurlijk overleg gekoppeld aan een werkbezoek waarbij één van de thema's van de Ontwikkelagenda wordt geconcretiseerd.

BIJLAGE 6: Meerjarenbegroting

PO2201 Staat van baten en lasten		PO Noord Drenthe Totaal overzicht per grootboekrekening					
	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Opmerkingen	
3.1 Rijksbijdrage OCW	8.262.502	8.341.784	8.185.492	8.001.795	7.885.992		
3.1.1.1 OCW	8.179.502	8.224.868	8.117.290	8.001.795	7.885.992		
811130 RV schoolmaatschappelijk werk risicoleerling	26.032	27.072	27.072	27.072	27.072	Achterstandsscore * € 13,75	
811132 RV lichte ondersteuning personeel	2.447.534	2.459.004	2.426.011	2.390.501	2.354.657		
811133 RV zware ondersteuning personeel	3.842.159	3.661.270	3.575.315	3.503.939	3.430.691		
811136 RV lichte ondersteuning materiële instandhouding	102.575	104.266	102.860	101.185	99.854		
811137 RV zware ondersteuning materiële instandhouding	309.896	310.982	305.434	298.499	293.120		
811141 RV personeel tbv rechtstr afdracht door ocw (v)so	1.326.171	1.531.099	1.549.422	1.549.422	1.549.422		
811142 RV MI tbv rechtstreekse afdracht door ocw (v)so	125.135	131.176	131.176	131.176	131.176		
3.1.2.2 Niet geormerkte subsidies	83.000	116.916	68.201	-	-		
812200 Subsidie OCW niet geormerkt via balans	83.000	116.916	68.201	-	-	subsidie hb; project S1411	
3.5 Overige baten	16.009	27.250	27.250	27.250	27.250		
3.5.6 Overige (overige baten)	16.009	27.250	27.250	27.250	27.250		
856102 Baten SWV grensverkeer	16.009	27.250	27.250	27.250	27.250	5 leerlingen	

	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Opmerkingen
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	225.000	218.578	218.578	218.578	218.578	
412200 Kosten inhuur/inleen personeel	63.000	74.736	74.736	74.736	74.736	coördinator
412200 Kosten inhuur/inleen personeel	48.000	59.387	59.387	59.387	59.387	CvT+ pool ortho jonge kinderen
412200 Kosten inhuur/inleen personeel	23.000	28.456	28.456	28.456	28.456	Adm. ondersteuning CvT + coörd.
412200 Kosten inhuur/inleen personeel	65.000	56.000	56.000	56.000	56.000	paramedici
412200 Kosten inhuur/inleen personeel	26.000	-	-	-	-	
4.1.2.3 - Overige	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	
412353 PCL / klachtencommissie	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	
4.1.2.4 Scholing en opleiding	7.500	10.000	10.000	10.000	10.000	
412400 Kosten nascholing	7.500	10.000	10.000	10.000	10.000	
4.3 Huisvestingslasten	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	
4.3.1 Huur	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	
431000 Huur	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	
4.4 Overige lasten	424.140	504.854	393.364	236.278	236.278	
4.4.1 Administratie en beheer	30.000	31.500	31.500	31.500	31.500	
441100 ICT Licenties	10.500	10.500	10.500	10.500	10.500	ivm privacy wetgeving + Indigo
441200 Portokosten	500	500	500	500	500	
441205 Kantoorartikelen	500	500	500	500	500	
441210 Telefoonkosten	500	500	500	500	500	
441300 Bestuurskosten	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	OPR/vergader ruimte
441400 Advieskosten	-	1.000	1.000	1.000	1.000	Lars Zegers (FG)
441600 Administratiekosten onderwijsbureau	13.000	13.500	13.500	13.500	13.500	indexering 3%
4.4.2.1 Inventaris en apparatuur kleine aanschaffingen >1 jr	500	500	500	500	500	
442110 Kleine aanschaffingen ICT (<€500)	500	500	500	500	500	
4.4.2.2 Leermiddelen kleine aanschaffingen >1 jr	393.640	472.854	361.364	204.278	204.278	
444106 project communicatieplan	-	15.000	15.000	-	-	+ website en nwsbrf modernisering
444150 Overdracht grensverkeer	156.540	167.178	167.178	167.178	167.178	29 lln + 2 lln incl basisbekost.
444265 AWBZ compensatie	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	aanpak thuiszitters
444270 Kosten expertise	29.000	-	-	-	-	
444301 Contributies	4.400	4.400	4.400	4.400	4.400	plaatsingswijzer/ Netwerk LPO
444350 Verzekeringen	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	bestuursaansprakelijkheid/AVB
444510 Ontwikkelbudget	-	10.000	-	-	-	samenwerking SBO/SO
444610 Overige kosten subsidie OCW niet geoormerkt	171.000	243.576	142.086			kosten project hoogbegaafdheid
444800 Representatiekosten	500	500	500	500	500	
444810 Bankkosten	200	200	200	200	200	
4.5 Doorbetaling aan schoolbesturen	7.649.871	7.634.602	7.582.300	7.548.189	7.432.386	
4.5.1.1 Verplichte afdrachten uit te voeren door ocw (v)so	1.451.306	1.662.275	1.680.598	1.680.598	1.680.598	
451100 Rechtstreekse afdracht door ocw (v)so (Personele deel)	1.326.171	1.531.099	1.549.422	1.549.422	1.549.422	

451100 Rechtstreekse afdracht door ocv (v)so (MI deel)	125.135	131.176	131.176	131.176	131.176	
4.5.2.1 Doorbetaling op basis van 1 februari vso/so	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	
452100 Inkomensoverdracht groei SO	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	Kijkdoos 20/21 + 21/22: 187K + 151K
4.5.2.2 Doorbetaling op basis van 1 februari sbo	98.722	69.034	81.751	81.751	81.751	
452200 Inkomensoverdracht groei SBO	98.722	69.034	81.751	81.751	81.751	
4.5.3 Overige doorbetalingen aan schoolbesturen	5.949.843	5.753.293	5.669.951	5.635.840	5.520.037	
453000 Inkomensoverdracht regulier budget	5.520.116	5.255.370	5.069.062	4.921.445	4.775.027	
453001 Inkomensoverdracht SBO>2%	258.800	255.708	281.580	325.780	355.601	
453001 Inkomensoverdracht SBO Plus arrangement	144.895	147.843	148.320	150.543	151.337	tabblad 'spec sbo'
453003 Inkomensoverdracht SMW	26.032	27.072	27.072	27.072	27.072	
453009 Inkomensoverdracht overig	-	-	47.917	115.000	115.000	SO HB maatwerk
453009 Inkomensoverdracht SO Plus arrangement	-	67.300	96.000	96.000	96.000	Aventurijn en Liefland
Totaal baten	8.278.510	8.369.035	8.212.742	8.029.045	7.913.242	

PO2201
Staat van baten en lasten

PO Noord Drenthe
Totaal overzicht per grootboekrekening

	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Opmerkingen
Totaal lasten	8.314.510	8.376.035	8.212.242	8.021.045	7.905.242	
Saldo Baten en Lasten	36.000-	7.000-	500	8.000	8.000	
Financiële baten en lasten	8.000-	8.000-	8.000-	8.000-	8.000-	
Begroot resultaat	44.000-	15.000-	7.500-	0-	0-	